

Notika jaunievēlētās Augšdaugavas novada pašvaldības domes pirmā sēde

1. jūlijā Augšdaugavas novada pašvaldības domes jaunie deputāti sanāca uz pirmo domes sēdi, kurā notika domes priekšsēdētāja, priekšsēdētāja 1. vietnieka un divu neatbrīvoto vietnieku ievēlēšana.

Šogad notikušajās pašvaldību vēlēšanās Augšdaugavas novadā tika iesniegti pieci deputātu kandidātu saraksti, no kuriem tikai četri pārvarēja 5% barjeru.

„Daugavpils novada partija” ieguva 7 vietas: Jānis Belkovskis, Arvīds Kucins, Pāvils Kveders, Aleksejs Mackevičs, Aivars Rasčevskis, Aleksandrs Sibircevs un Regīna Tamane, „Latgales partija” ieguva 3 vietas - Vitālijs Aizbalts, Gunta Okmane un Dzintars Pabērzs, „Latvijas Zemnieku savienība” ieguva 3 vietas - Maigurs Krievāns, Reinis Līcis un Dainis Millers, sociāldemokrātiskā partija “Saskaņa” ieguva 2 vietas - Viktors Jasiņavičs un Deniss Sarafaņuks.

No līdzšinējā Daugavpils novada domes deputātu sastāva jaunajā domē pārvēlēti 6 deputāti, bet no līdzšinējā Ilūkstes novada – 3 deputāti.

Atklāti balsojot, par Augšdaugavas novada pašvaldības domes priekšsēdētāju ievēlēts Arvīds Kucins (“Daugavpils novada partija”), par priekšsēdētāja 1. vietnieku ievēlēts Aivars Rasčevskis (“Daugavpils novada partija”), par priekšsēdētāja neatbrīvotajiem vietniekiem tika ievēlēti Vitālijs Aizbalts (“Latgales partijas”) un Maigurs Krievāns (“Latvijas Zemnieku savienība”).

Pirmajā jaunās pašvaldības domes sēdē tika apstiprināts Augšdaugavas novada pašvaldības nolikums, jautājums par deputātu darba samaksu un amatpersonu mēnešalgām, jautājums par Augšdaugavas novada pašvaldības nolikuma grozījumu izstrādes darba grupas izveidošanu un citi jautājumi.

Arvīds Kucins
“Daugavpils novada partija”,
domes priekšsēdētājs

Aivars Rasčevskis
“Daugavpils novada partija”,
domes priekšsēdētāja 1. vietnieks

Jānis Belkovskis
“Daugavpils novada partija”

Pāvils Kveders
“Daugavpils novada partija”

Aleksejs Mackevičs
“Daugavpils novada partija”

Aleksandrs Sibircevs
“Daugavpils novada partija”

Regīna Tamane
“Daugavpils novada partija”

Vitālijs Aizbalts
“Latgales partija”,
domes priekšsēdētāja vietnieks

Gunta Okmane
“Latgales partija”

Dzintars Pabērzs
“Latgales partija”

Maigurs Krievāns
“Latvijas Zemnieku savienība”,
domes priekšsēdētāja vietnieks

Reinis Līcis
“Latvijas Zemnieku savienība”

Dainis Millers
“Latvijas Zemnieku savienība”

Viktors Jasiņavičs
“Saskaņa” sociāldemokrātiskā
partija

Deniss Sarafaņuks
“Saskaņa” sociāldemokrātiskā
partija

Noslēdzies "Pīlādža" ēkas energoefektivitātes un pārbūves projekts

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Reģionālās
attīstības fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

17. jūnijā tika pieņemti ekspluatācijā Sociālo pakalpojumu centra "Pīlādzis" ēkas energoefektivitātes paaugstināšanas būvdarbi, kuri veikti 4.2.2. specifiskā atbalsta mērķa "Atbilstoši pašvaldības integrētajām attīstības programmām sekmēt energoefektivitātes paaugstināšanu un atjaunojamo energoresursu izmantošanu pašvaldības ēkās" projekta Nr.4.2.2.0/17/I/097 "Sociālo pakalpojumu centra "Pīlādzis" ēkas energoefektivitātes paaugstināšana" ietvaros.

Ēkā no 2020. gada marta vienlaicīgi notika energoefektivitātes paaugstināšanas un ēkas pārbūves būvdarbi, kurus veica pilnsabiedrība "SIA "VAN-PRO" un SIA "NORDSERVISS". Veikta ēkas siltināšana, proti, ēkas fasādes, cokola, bēniņu siltināšana, logu un ārdurvju nomainīšana un pilna apkures sistēmas pārbūve, plakano vakuuma saules kolektoru uzstādīšana, kā arī

ēkas iekšējie apdares darbi (sienu, grīdu atjaunošana, durvju nomainīšana, telpu pārplānošana, pacēlāja ierīkošana), iekšējo tīklu pārbūve (ūdensapgāde, kanalizācija, elektroinstalācija, ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēma).

Projekta mērķis ir samazināt primārās enerģijas patēriņu, sekmējot energoefektivitātes paaugstināšanu un pašvaldību izdevumu samazināšanos par siltumapgādi, veicot ieguldījumus Sociālo pakalpojumu centra "Pīlādzis" ēkā atbilstoši Daugavpils novada pašvaldības attīstības programmā noteiktajām prioritātēm.

Kopējās projekta izmaksas sastāda 1 642 314,22 eiro. Projekta attiecināmās izmaksas sastāda 824 652,66 eiro, no kurām ERAF finansējums – 466 171,00 eiro jeb 56,53%, Valsts budžeta dotācija ir 107 542,95 eiro jeb 13,04%, pašvaldības līdzfinansējums

- 250 938,71 eiro jeb 30,43%. Daugavpils novada pašvaldība, izmantojot Valsts kases aizņēmumu un pašvaldības budžeta līdzekļus, ir finansējusi arī projekta neattiecināmās izmaksas ar projekta realizēšanu saistītajiem izdevumiem (ēkas pārbūves darbu veikša-

nai) 807 059,66 eiro apmērā.

Guna Smelcere,
Projekta vadītāja

Dainis Bitiņš

Durvis vērusi Pliekšānu klēts Berķenelē

Šī publikācija ir sagatavota ar Latvijas-Krievijas pārrobežu sadarbības programmas 2014.-2020.gadam finansiālu atbalstu. Par tās saturu pilnībā atbild Daugavpils novada pašvaldība un tā var neatspoguļot Programmas, Programmas dalībvalstu Latvijas un Krievijas, kā arī Eiropas Savienības viedokli. Programmas mājas lapa ir www.latruscbbc.eu

No 1. jūlija apmeklētājiem durvis vērusi seno amatu darbnīca "Klēts", kas izveidota Raiņa mājā Berķenelē Latgales plānošanas reģiona īstenotā Latvijas – Krievijas pārrobežu sadarbības programmas projekta "Amatniecība bez robežām" ietvaros.

Pašas ēkas atjaunošana pabeigta jau pērn rudenī, bet nu senā ēka ir ieguvusi arī ļoti interesantu un radošu papildījumu, ar ko piesaistīt apmeklētājus no malu malām.

Jau pirmajā dienā varēja redzēt ro-

sāmies dažādus amatniekus – audēju, šuvēju un kurpnieci, aplūkot jauno ekspozīciju un baudīt Pliekšānu ģimenes īpašumu burvīgo atmosfēru.

Daugavpils novada Kultūras pārvaldes vadītāja, projekta "Amatniecība bez robežām" Daugavpils novada aktivitāšu koordinatore Ināra Mukāne pauda gandarījumu, ka Berķenele pamazām attīstās. Raiņa dzīvesvieta Berķenelē ir valsts nozīmes vēstures piemineklis, tāpēc Daugavpils novada pašvaldībai ir īpašs uzdevums to uzturēt, saglabāt un pastāvīgi piesaistīt šim objektam uzmanību. "Ja dzīvojamā māja mums ir labi sakārtota kopš deviņdesmitajiem gadiem un labi kalpo sabiedrības vajadzībām, tad šīs pusmuižas divas saimniecības ēkas – stallis un klēts – bija sliktākā stāvoklī. Es ļoti priecājos, ka Latgales plānošanas reģions Latgales pašvaldībām piedāvā-

ja tādu lielisku iespēju strādāt un palīdzēja saglabāt šīs mantojuma vietas projektā "Amatniecība bez robežām", kas tika īstenots Latvijas-Krievijas pārrobežu sadarbības programmas ietvaros. Sadalot šo miljonu projektu pa visu Latgali, katra pašvaldība dabūja kaut ko savu, īpašu. Prieks, ka par piešķirtajiem līdzekļiem varējām gan sagatavot klēts atjaunošanas projektu, gan veikt arhitektoniski māksliniecisko izpēti, gan atjaunot un papildināt šo vēsturisko infrastruktūru, lai tā labāk kalpotu šim mērķim – amatu darbnīcai "Klēts", teica Kultūras pārvaldes vadītāja. Īstenojot projektu, ēkai tika uzbūvēti bēniņi, kas iepriekš nebija. Tie sadalīti divās daļās - viena lielākā daļa ir izstāžu zāle, bet mazākajā bēniņu daļā ir izveidota apsildāma telpa - darbnīca, kur gan vasarā, gan ziemā varēs darboties amatnieki, bet apmeklētāji varēs apgūt dažādas seno amatu prasmes.

Ēkas pirmajā stāvā ierīkota dažādu seno amatu ekspozīcija un daudzfunkcionāla telpa dažādu pasākumu rīkošanai. "Klēts" atjaunošanas tehniskā projekta autors ir Latvijā pazīstams arhitekts Ēriks Cērpiņš.

Raiņa mājas Berķenelē direktore Inese Bērziņa atzīst, ka emocijas plūst pāri malām, jo izdevies no idejas tikt līdz tās realizācijai, kas ir grūts un sarežģīts ceļš. "Tas ir tāds gandarījums, kā tad, kad visa lielā ģimene ir sapulcējusies pie galda, ir klusums, un nav vairs ne problēmu, ne jautājumu, jo viss ir padarīts. Ir izveidota vēl viena telpa, kas papildina Berķeneles māju. Tagad var teikt, ka tas tiešām ir komplekss, jo ir vēl viena ēka, kas darbojas. Un tajā darbojas senās amatu prasmes. Īpaši prieks par to, ka pa to laiku, kad visi pārdzīvoja un dusmojās par pandēmiju, mums izdevās sakārtot šīs lietas, tāpēc ir liels gandarījums," teica Inese Bērziņa.

Tieši telpu iekārtošanai veltīts laiks

kopš rudens, piesaistot Kultūrkapitāla fonda līdzekļus un Daugavpils mākslinieku Folkmaņu ģimeni, kuri uzbūrusi iekštelpās neparastu auru, ļaujot vecām lietām pārtapt par neparastiem un praktiskiem interjera elementiem, piemēram, vecās grāmatas pārtapušas par ķebliem, durvis – par galda virsmām vai plauktiem. Te vietu atradušas arī Vienības nama vecās durvis, kuras pārveidotas par oriģinālu plauktu.

Mākslinieks Ivo Folkmanis atzīst, ka darboties senajā klētī bijis ļoti interesanti un reizē arī liels izaicinājums, jo seno priekšmetu restaurācija aizņem daudz laika, nekas negāja ātri. "Pamatā tā ideja ir parādīt šeit tos priekšmetus, ierīces un objektus, kuri ir bijuši lietošanā vai nu šajā saimniecībā vai arī kaut kur apkaimē. Ir atsevišķi priekšmeti, kas nāk no citām vietām, tostarp no mana tēva dzimtās Bārbeles," saka mākslinieks. Abi ar dzīvesbiedri Mairitu jau sen piedalās dažādos Raiņa mājas Berķenelē mākslas projektos, tāpēc jūtas šeit kā savās mājās. Viņi ir pateicīgi muzeja direktorei Inesei Bērziņai par iespēju radoši izpausties arī šajā projektā. "Šīs vietas ir pazīstamas, patīkamas un uzrunā, raisa idejas un domāšanu par to, kas šeit vēl varētu tikt pilnveidots un attīstīts, jo šeit, šajā klētī, līdz šim interjers bija diezgan bēdīgs, tagad, pateicoties projektiem, tas ir sakārtots. Protams, daudz ko vēl varētu šeit vēlēt, piemēram, betona grīda varētu būt labāka. Bet kopumā izdarīts ir daudz," saka Ivo Folkmanis.

Senā klēts jau pati par sevi ir nozīmīga vēsturiska ēka Latgalē, bet nu tā ir arī apdzīvota. Raiņa mājas Berķenelē direktore Inese Bērziņa atzīst, ka ir tapis unikāls objekts, kur var uzzināt tās vēsturi, apskatīt daudzus seno amatu izstrādājumus un arī mēģināt pašam apgūt kādu amatu.

“Mēs zinām, ka senči vienmēr tādas lietas darīja rudenī un ziemā. Vasarā mēs gatavojam labību, ganām govīs, sējam, līdz rudenim mēs strādājam ārā, bet klēts ir tā vieta, kur viss glabājas, jo tur ir vēsāks. Tagad mēs tur piedāvāsim apgūt senās amatu prasmes, sauksim šurp amatniekus, nesteidzīgi no viņiem mācīsimies. Ir jau atrasta kurpju meistare, kura rādīs, kā agrāk šuva un remontēja apavus, kādas bija iespējas, pētīsim šo prasmī. Pēc tam nāks klāt aušana, šodien mēs jau ievilkām velkus lakatiem. No šodienas jau darbojas šūšanas darbnīca, tāpēc, dāmas un kungi, aicinu apmeklēt Berķeneli, paskatīties, atpūsties, iepazīties ar šūšanas darbnīcas meistari un sašūt sev kādu tērpu,” aicina mājas saimiece.

Jaunajās telpās ienākuši arī mūsdienu rotaļīguma elementi, proti, informācijas meklēšana caur RQ kodiem.

Līdzās atjaunotajai klētij atrodas vēl viena sena ēka - stallis, kas gaida savu kārtu. Daugavpils novada Kultūras pārvaldes vadītāja Ināra Mukāne atzīst, ka idejas tā atjaunošanai esot, bet jāmeklē iespējas tās īstenot.

“Objekts ir trausls un grūti paceļams. Jo mums tas ir jāsauglabā, nevaram nolīdzināt šo īpašumu un uztaisīt kopiju. Mums ir jāatrod pieejas, kā saglabāt šo trauslo substanci, ienest kādu funkciju, jo mērķis ir, lai tā funkcionētu,” teic I. Mukāne. Viņa šajā ēkā nākotnē saskata rakstnieku rezidenci. Arhitekts Ēriks Cērpiņš, kurš darbojās klēts atjaunošanas projektā, viesis optimismu, ka ar mūsdienu arhitektūras plāno-

šanas metodēm arī stalli var veiksmīgi restaurēt, taču tas jau būs jaunās Augšdaugavas novada pašvaldības uzdevums. “Es ļoti ceru, ka mēs atradīsim kādu iespēju. Berķeneles pusmuiža patiesībā Latgalē, iespējams, ir viena no retajām, kas ir saglabājusies tādā pilnā apbūvē. Mums ir apbūve ar stalli, klēti, pagrabu un kalpu māju. Es domāju, ka mums izdosies šo ansambli saglabāt nākotnē.”

Apmeklētāji ir laipni aicināti aplūkot jauno objektu – seno amatu darbnīcu “Klēts”, iepriekš piesakot savu vizīti pa tālruni 29272200.

Projekta kopējais budžets ir 799 740,50 EUR. Projekta līdzfinansējums no Latvijas-Krievijas pārrobežu sadarbības programmas 2014.-2020. gadam

ir 719 766,45 EUR. Latvijas-Krievijas pārrobežu sadarbības programmu 2014.-2020.gadam līdzfinansē Eiropas Savienība, Latvijas Republika un Krievijas Federācija. Projekta īstenošanas periods ir 24 mēneši.

Projekta “Amatniecība bez robežām” mērķis ir veicināt amatniecības attīstību, sekmējot jaunu kopīgu produktu un pakalpojumu radīšanu, izmantojot pieejamos vietējos resursus un tradicionālās prasmes, kā arī atbalstīt amatniekus uzņēmējdarbības uzsākšanā un veicināšanā, tūrisma pakalpojumu attīstību Latgales-Pleskavas reģionā.

Inese Minova

Daugavpils novada domes lēmumi

2021. gada 17. jūnija sēdē pieņemti 59 lēmumi:

• Informācija par Daugavpils novada jaunatnes iniciatīvu projektu konkursa “Attīsti sevi!” rezultātiem.

• Izdeva saistošos noteikumus “Grozījums Daugavpils novada domes 2017. gada 20. jūlija saistošajos noteikumos Nr.4 „Daugavpils novada pašvaldības nolikums””.

• Izdeva nolikumu “Grozījums Daugavpils novada domes 2009. gada 6. jūlija nolikumā Nr.1 „Daugavpils novada domes nolikums””.

• Apstiprināja Daugavpils novada pašvaldības 2020. gada publisko pārskatu.

• Apstiprināja Daugavpils novada pašvaldības ilgtspējīgas enerģētikas un klimata pārmaiņu rīcības plānu 2021.-2030. gadam.

• Atbrīvoja ar 30.06.2021. Jāzepu Valteru no Daugavpils novada Skrudalienas bāriņtiesas priekšsēdētāja amata.

• Ievēlēja ar 01.07.2021. par Daugavpils novada Skrudalienas bāriņtiesas priekšsēdētāju Jeļenu Kiseļovu.

• Atbrīvoja ar 30.06.2021. Jeļenu Kiseļovu no Daugavpils novada Skrudalienas bāriņtiesas locekļa amata pienākumu pildīšanas.

• Ievēlēja ar 01.07.2021. par Daugavpils novada Skrudalienas bāriņtiesas loekli Jāzepu Valteru.

• Noņēma no kontroles kā izpildītus 347 Daugavpils novada domes lēmumus un 29 lēmumus atzina par spēku zaudējušiem.

• Nolēma ņemt Valsts kasē aizņēmumu 132785,79 euro Eiropas Reģionālās attīstības fonda projekta “Rīteiropas vērtības” īstenošanai.

• Apstiprināja Daugavpils novada pašvaldības ceļu fonda līdzekļu sadali starp iestādēm.

• Piešķīra Medumu speciālajai pamatskolai no budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” 12183,00 euro, lai nodrošinātu atlaišanas pabalstu izmaksu pedagogiem, ar kuriem tiek izbeigtas darba tiesiskās attiecības.

• Piešķīra no Daugavpils novada pašvaldības vides aizsardzības līdzekļiem papildus 9738,00 euro Sventes pagasta pārvaldei pašvaldības investīciju projekta “Notekūdeņu attīrīšanas iekārtu rekonstrukcija” īstenošanai.

• Nolēma nodot no Daugavpils novada pašvaldības aģentūras “Višķi” bilances Daugavpils novada domei būvniecības ieceru dokumentāciju: Apliecinājuma karti „Siltumtrases pievada un siltummezgla pārbūve Daugavpils Būvniecības tehnikuma IPIV “Višķi” ēkai” ar bilances vērtību 4235 euro apmērā, Apliecinājuma karti „Daugavpils būvniecības tehnikuma IPIV “Višķi” iekšējās elektroapgādes sistēmas pārbūve, automatiskās ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēmas ierīkošana darbības nodrošināšanai atbilstoši ugunsdrošības prasībām” un paskaidrojuma raksts „Daugavpils būv-

niecības tehnikuma IPIV “Višķi” zibens aizsardzības sistēmas izbūve darbības nodrošināšanai atbilstoši ugunsdrošības prasībām” ar bilances vērtību 11495 euro apmērā un Topogrāfisko mērījumu plānu ar bilances vērtību 605 euro apmērā.

• Piešķīra SIA „Naujenes pakalpojumu serviss” dotāciju 79670,29 euro apmērā, lai kompensētu finansīšos zaudējumus, kas saistīti ar ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanu Naujenes pagasta, Kalkūnes pagasta, Nīcgales pagasta, Biķernieku pagasta, Maļinovas pagasta, Vaboles pagasta un Liksnas pagasta teritorijā.

• Nolēma pieņemt SIA “LatRosTrans” izlīguma piedāvājumu Administratīvās rajona tiesas Rēzeknes tiesu nama lietvedībā esošajā apvienotajā administratīvajā lietā un pilnvaroja Daugavpils novada pašvaldības izpildītorei parakstīt izlīgumu ar SIA “LatRosTrans” par lietvedības izbeigšanu.

• Palielināja SIA „Naujenes pakalpojumu serviss” pamatkapitālu un apstiprināja pamatkapitāla palielināšanas noteikumus un statūtus jaunā redakcijā.

• Ierosināja SIA “Atkritumu apsaimniekošanas Dienvidlatgales starppašvaldību organizācija” pamatkapitāla palielināšanu.

• Atļāva norakstīt Naujenes un Nīcgales pagasta pārvaldes bezcerīgos debitoru parādus, par kuriem atzīta piedziņas neiespējamība.

• Nolēma nodot Daugavpils novada pašvaldības nekustamā īpašuma Kalkūnes ielā 11, Kalkūni, Kalkūnes pagastā, pārvaldīšanas tiesības ar dzīvokļu īpašnieku savstarpēju līgumu pilnvarotai personai - biedrībai “Kalkūnes 11”.

• Atzināpar spēku zaudējušiem Daugavpils novada domes lēmumus: 28.12.2013. lēmumu Nr.1325 “Par Daugavpils novada domes īpašumā esošās kustamās mantas atsavināšanu” un 26.11.2020. lēmumu Nr.2565 “Par Daugavpils novada domes īpašumā esošo transportlīdzekļu VW Sharan un FORD Focus atsavināšanu”.

• Nolēma atsavināt 11 pašvaldības nekustamos īpašumus Laucesas, Liksnas, Naujenes, Skrudalienas, Sventes, Vaboles un Višķu pagastā.

• Nolēma pārdot 2 pašvaldības nekustamos īpašumus Ambeļu un Naujenes pagastā.

• Apstiprināja izsoles rezultātus uz 12 pašvaldības nekustamajiem īpašumiem Biķernieku, Demenes, Kalkūnes, Kalupes, Liksnas, Maļinovas, Naujenes, Nīcgales un Višķu pagastā.

• Noteica sociālā dzīvokļa statusu 4 pašvaldības dzīvokļiem Nīcgales pagastā.

• Pieņēma 5 lēmumus zemes jautājumos.

• Apstiprināja publiskās apspriešanas rezultātus par koku ciršanu Liksnas un Višķu pagastā.

2021. gada 28. jūnija ārkārtas sēdē pieņemti 4 lēmumi:

• Izdeva saistošos noteikumus “Grozījumi Daugavpils novada domes 2021. gada 1. februāra saistošajos noteikumos Nr.71 “Daugavpils novada pašval-

dības budžets 2021. gadam””.

• Apstiprināja Daugavpils valstspilsētas un Augšdaugavas novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 1.redakciju.

• Piešķīra papildus finansējumu no budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” Višķu pagasta pārvaldei 11773 euro novada stadiona vieglatlētikas laukuma seguma atjaunošanai un pieguļošās teritorijas meliorācijas betona tranšeju nosegšanai.

• Grozīja Daugavpils novada domes 01.02.2021. lēmuma Nr.2750 “Par grozījumiem Daugavpils novada domes deputātu, iestāžu vadītāju un darbinieku atlīdzības sistēmas reglamentā” pielikuma 26.punktu.

2021. gada 1. jūlija sēdē pieņemti 11 lēmumi:

• Ievēlēja Arvīdu Kucinu par Augšdaugavas novada pašvaldības domes priekšsēdētāju.

• Izdeva saistošos noteikumus “Daugavpils novada pašvaldības nolikums”.

• Ievēlēja Aivaru Raščevski par Augšdaugavas novada pašvaldības domes priekšsēdētāja 1.vietnieku.

• Ievēlēja Vitāliju Aizbaltu par Augšdaugavas novada pašvaldības domes priekšsēdētāja vietnieku.

• Ievēlēja Maiguru Krievānu par Augšdaugavas novada pašvaldības domes priekšsēdētāja vietnieku.

• Noteica mēnešalgu Augšdaugavas novada pašvaldības domes priekšsēdētājam, Augšdaugavas novada pašvaldības domes priekšsēdētāja 1.vietniekam, Augšdaugavas novada pašvaldības domes priekšsēdētāja vietniekam, Augšdaugavas novada pašvaldības domes komitejas priekšsēdētājam un Augšdaugavas novada pašvaldības domes deputātiem.

• Izveidoja Augšdaugavas novada pašvaldības nolikuma grozījumu izstrādes darba grupu.

• Izdeva nolikumu “Grozījums Daugavpils novada domes 2009. gada 6. jūlija nolikumā Nr.1 “Pašvaldības centrālās administrācijas nolikums””.

• Izdeva saistošos noteikumus “Par Augšdaugavas novada pašvaldības domes saistošo noteikumu publicēšanas vietu”.

• Nolēma iesniegt aizņēmuma pieprasījumu un slēgt aizņēmuma līgumu ERAF projekta “Rīteiropas vērtības” īstenošanai 132785,79 euro apmērā.

• Nolēma veikt Valsts kasē aizņēmumu pašvaldības investīciju projekta “Daugavpils būvniecības tehnikuma IPIV “Višķi” ēkas un inženiertīklu vienkāršotai atjaunošanai” īstenošanai 400000,00 euro apmērā.

Ar domes pieņemtajiem lēmumiem var iepazīties pašvaldības mājas lapā sadaļā „Publiskie dokumenti”.

Stājas spēkā administratīvi teritoriālā reforma

Stājas spēkā jaunais Latvijas administratīvi teritoriālais iedalījums, kas noslēdz otro pašvaldību reformu pēc valsts neatkarības atjaunošanas.

Reforma paredz, ka līdzšinējām 119 pašvaldībām beidzas pilnvaras un tās tiek nodotas jaunajām pašvaldībām, no kurām daudzas ir izveidotas, apvienojot kādreizējos novadus. Turpmāk Latvijā būs 43 pašvaldības.

Reformas veidotāji paredzēja, ka Latvijā būs 42 pašvaldības, bet Satversmes tiesa atzina Varakļānu novada pievienošanu Rēzeknes novadam par neatbilstošu Satversmei, līdz ar to pašlaik Varakļānu novada pašvaldība turpinās darbu kā patstāvīga teritoriālā vienība.

Administratīvi teritoriālā reforma paredz, ka Ādažu novads tiks apvienots ar Carnikavas novadu, veidojot jaunu Ādažu novadu.

Aizkraukles novadā tiks apvienots Aizkraukles, Kokneses, Neretas, Pļaviņu un Skrīveru novads.

Augšdaugavas novadā apvienos Daugavpils un Ilūkstes novadu.

Jauno Balvu novadu veidos līdzšinējais Baltinavas novads, Balvu novads, Rugāju novads un Viļakas novads.

Bauskas novadā apvienots Bauskas, Iecavas, Rundāles un Vecumnieku novads.

Cēsu novadā apvienos Cēsu, Amatas, Līgatnes, Pārgaujas, Priekuļu, Vecpiebalgas un Jaunpiebalgas novadu.

Dienvidkurzemes novadā iekļausies Aizputes, Durbes, Grobiņas, Nīcas, Pāvilostas, Priekules, Rucavas un Vaiņodes novads.

Jauno Dobeles novadu veidos Dobeles, Auces un Tērvetes novads.

Jēkabpils novadā apvienoti Jēkabpils, Aknīstes, Krustpils, Salas un Viešītes novadi, kā arī Jēkabpils pilsēta.

Jelgavas novadā apvienos Jelgavas un Ozolnieku novadu.

Krāslavas novadā turpmāk tiks iekļauts Krāslavas un Dagdas novads.

Kuldīgas novadā pēc reformas iekļauts Kuldīgas, Alsungas un Skrudas novads.

Ķekavas novads tiek apvienots ar Baldones novadu un turpmāk sauksies par Ķekavas novadu.

Limbažu novadā apvienoti Limbažu, Alojas un Salacgrīvas novadi.

Ludzas novadu veidos Ciblas, Krāslavas, Ludzas un Zilupes novads.

Jauno Madonas novadu veidos Cesvaines, Ērgļu, Lubānas un Madonas novads.

Mārupes novads tiks apvienots ar Babītes novadu un turpmāk sauksies Mārupes novads.

Jauno Ogres novadu veidos Ogres, Ikšķiles, Ķeguma un Lielvārdes novads.

Preiļu novadā ietilps Preiļu, Aglonas, Riebiņu un Vārkavas novads.

Rēzeknes novads tiks apvienots ar Viļānu novadu.

Ropažu novadā apvienos Ropažu, Garkalnes un Stopiņu novadu.

Saldus novadu apvienos ar Brocēnu novadu un jaunā pašvaldība sauksies Saldus novads.

Saulkrastu novadu apvienos ar Sējas novadu, saglabājot Saulkrastu novada nosaukumu.

Siguldas novadā apvienos Siguldas, Inčukalna, Krimuldas un Mālpils novadu.

Smiltenes novadu veidos Smiltenes, Apes un Raunas novads.

Talsu novadā iekļaus četras pašvaldības – Dundagas, Mērsraga, Rojas un Talsu novadu.

Tukuma novadā apvienos Tukuma, Engures, Jaunpils un Kandavas novadu.

Savukārt Valmieras novadā darbosies līdzšinējās astoņas pašvaldības – Valmieras pilsēta, Beverīnas, Burtnieku, Kocēnu, Mazsalacas, Naukšēnu, Rūjienas un Strenču novads.

Teritoriālās pārmaiņas neskars Alūksnes, Gulbenes, Līvānu, Olaines, Salaspils, Valkas, Ventspils un Varakļānu novadu, kā arī septiņas valstspilsētas – Daugavpili, Jelgavu, Jūrmalu, Liepāju, Rēzekni, Rīgu un Ventspili.

Daudzu pašvaldību pārstāvji nebija apmierināti ar plānoto reformu un vērsās Satversmes tiesā. Lielākoties prasības netika apmierinātas, izņemot attiecībā uz Varakļānu novadu, Ilūkstes novadu un Ozolnieku novadu.

Varakļānu novadu bija nolemts pievienot Rēzeknes novadam, bet līdz ar Satversmes tiesas spriedumu, kas Varakļānu novada pievienošanu Rēzeknes novadam atzina par neatbilstošu Satversmei, Rēzeknes novadā iekļauts

tikai Viļānu novads. Pagaidām Rēzeknes un Varakļānu pašvaldības turpinās darbu kā patstāvīgas teritoriālās vienības.

Līdz dienai, kad uz pirmo sēdi 1.oktobrī atsevišķi sanāks septembrī ievēlētā Varakļānu novada dome un Rēzeknes novada dome, Varakļānu novada pašvaldībā un Rēzeknes novada pašvaldībā iecelta pagaidu administrācija.

Satversmes tiesa arī atzina par neatbilstošu Satversmei Ilūkstes novada pievienošanu Augšdaugavas novadam un Ozolnieku novada pievienošanu Jelgavas novadam. Taču tiesa ir devusi pārejas periodu sprieduma izpildei līdz nākamajam gadam, līdz ar to Ilūkstes novads pagaidām iekļauts Augšdaugavas novadā, bet Ozolnieku novads – Jelgavas novadā.

Šīs administratīvi teritoriālās reformas mērķis, saskaņā ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas sniegto informāciju, ir valsts un pašvaldību ekonomiskās izaugsmes un konkurētspējas uzlabošana, racionāla budžeta līdzekļu izlietošana, reģionālās un nacionālās nozīmes attīstības centri ar to lauku teritorijām saistīti vienotā administratīvā, ekonomiskā un saimnieciskā vienībā, efektīva novadu pilsētu un novadu pagastu pašpārvaldes darbība, pašvaldību kapacitātes un autonomijas stiprināšana, pievilcīga vide investīcijām un jaunu darba vietu radīšanai, emigrācijas samazināšana un pašvaldību patstāvības stiprināšana, lai tās spēj izpildīt pašvaldībām likumos uzdotās funkcijas.

Pirmā visaptverošā administratīvi teritoriālā reforma Latvijā noslēdzās 2009.gada 1.jūlijā, kad beidzās rajonu padomju pilnvaras. Tās galvenais mērķis bija izveidot ekonomiski attīstīties spējīgas pašvaldības un nodrošināt kvalitatīvus pakalpojumus iedzīvotājiem.

Avots: LETA

Centralizētajos eksāmenos Daugavpils novada vidusskolās labākie sasniegumi eksaktajos priekšmetos

30. jūnijā izglītības pārvaldēm visā Latvijā tika izsniegti 16 000 centralizēto eksāmenu sertifikāti jauniešiem, kuri pamattermiņā kārtoja centralizētos eksāmenus par vispārējās vidējās izglītības programmas apguvi. Lai saņemtu atestātu par vidējo izglītību, skolēniem bija jākārto latviešu valodas, matemātikas un pēc izvēles vienas svešvalodas eksāmens.

Daugavpils novadā lielākais kārtoāju skaits (53) bija matemātikā un latviešu valodā, kas ir obligātie priekšmeti. Svešvalodā izglītojamie varēja izvēlēties angļu vai krievu valodas eksāmenu. Krievu valodu kārtoja 25 jaunieši, savukārt angļu valodu 31 izglītojamais.

Kā atzīmē Izglītības pārvaldes va-

dītāja Janita Zarakovska, Daugavpils novadā gadu no gada augstā līmenī tiek kārtojami tieši eksaktie priekšmeti: *“Ja runājam par CE matemātikā, tad valstī vidējais rādītājs ir 36,3 %, bet mūsu novadā tie ir 59,8 %, kas ir krietni labāks rādītājs nekā vidējais valstī.”*

Labākie matemātikas eksāmena rezultāti ir Zemgales vidusskolā, kur, salīdzinot ar pagājušo gadu, rādītājs ir būtiski pieaudzis. 2020. gadā šīs izglītības iestādes audzēkņi saņēma vidēji 56,7%, bet šogad tie jau ir 67,8 %. Ievērojami rezultāti matemātikas eksāmenos ir arī Salienas vidusskolā (66,1%) un Sventes vidusskolā (65,1%). Arī ķīmijā, fizikā un bioloģijā eksāmenu rezultāti Daugavpils novada izglītības iestādēs arī ir augstāki nekā vidēji

valstī.

“Lielākās problēmas izglītojamajiem sagādājusi latviešu valoda, kam ir objektīvi ıemesli – vairums skolēnu nāk no krievvalodīgajām ģimenēm. Viņiem jākārto tieši tās pats eksāmens, kādā kārto bērni no latviešu ģimenēm,” skaidro J.Zarakovska, piebilstot, ka latviešu valodas eksāmenos vidējais līmenis ir pāris procentus zemāks par vidējo valstī. Labi rezultāti latviešu valodā ir Špoģu un Vaboles vidusskolai, kā arī Zemgales vidusskolai, kur latviešu valodas eksāmenu rezultāti ir pieauguši, salīdzinot ar pagājušo gadu. *“Pie latviešu valodas būtu jāstrādā ne tikai latviešu valodas skolotājiem, bet arī pārējo priekšmetu pasniedzējiem, kuri māca bilingvāli vai tikai latviešu*

valodā. Neapšaubāmi šeit ir jāiegulda vairāk kopīgā darba, lai lımenis kļūtu augstāks.”

Krievu valodas eksāmeni tradicionāli ir augstāki par vidējiem valstī. Ja vidējais rādītājs valstī ir 76,8%, tad Daugavpils novadā tie ir 81,8%. Labākie krievu valodas pratēji ir Špoģu vidusskolā, kur krievu valodā izglītojamie saņēma 86,9%, Vaboles un Sventes vidusskolā rezultāts arī pārsniedz 80% atzımi.

Skolu vidū, ar labāko vidējo rezultātu priekšmetos ızeļas Salienas vidusskola, kurai kopējais apguves procents ir 63,6% un Zemgales vidusskola ar 62,3%, arī Špoģu vidusskola ar 62,1%.

“Milzıgs paldies matemātikas skolo-tājiem, kuri ir pieredzes bagāti, zina,

kā sagatavot izglītojamās eksāmenam, pielieto jaunākās darba metodes, kas gadu no gada atspoguļo rezultātos,” teic Izglītības pārvaldes vadītāja, “*pateicamies arī fizikas, bioloģijas un ķīmijas skolotājiem, pateicoties kuriem, rezultāti ir augstāki nekā vidēji valstī.”*

Jāpiebilst, ka šogad, kā katru gadu, Daugavpils novadā tika sumināti arī novada izcilnieki. Pieci izglītojamie saņēma Ministru prezidenta Atzinības rakstus, katrā skolā pa vienu skolēnam saņēma arī *Latvijas simtgades stipendijas* - labākajiem skolēniem no

katras skolas tika pasniegti 500 eiro apbalvojumi.

Pamatskolas beidzēji šogad tika atbrīvoti no valsts pārbaudes darbu kārtotāšanas. Ņemot vērā epidemioloģisko situāciju valstī, tika atcelta eksāmenu norise pamatskolas skolēniem, tā vietā skolēni veica diagnosticējošos darbus un mācību gadu pabeidza ar vērtējumu gadā. Lai skolēni varētu uzsākt darba gaitas, pārbaudītu savas valsts valodas prasmes, mazākumtautību izglītības programmas apguvējiem pēc pašu izvēles tika piedāvāts kārtot latviešu

valodas eksāmenu. Šo iespēju valstī izmantoja 1772 skolēni, Daugavpils novadā 45 izglītojamie.

Tāpat kā iepriekšējā mācību gadā izglītojamo mācību sasniegumi centralizētajos eksāmenos izteikti procentuāli. Novērtējums ierakstīts vispārējās vidējās izglītības sertifikātā, norādot kopējo procentuālo novērtējumu un procentuālo novērtējumu katrai eksāmena daļai. Eksāmena rezultātu procentos veido pareizo atbilžu attiecība punktotos pret maksimāli iespējamo punktu skaitu eksāmenā vai tā daļā. Savukārt

svešvalodu eksāmenā papildus procentuālajam novērtējumam tiek norādīts arī atbilstošais Eiropas kopīgajās pamatnostādnēs valodu apguvei (EKP) noteiktais valodas prasmes līmenis: C1 (95-100%), B2 (70-94%), B1 (40-69%). Izglītojamajiem, kuriem svešvalodu eksāmena rezultāts ir zemāks par 40%, vērtējums sertifikātā tiek izteikts tikai procentuālajā novērtējumā.

 Dainis Bitiņš

80 gadi kopš 14. jūnija deportācijām

Šogad aprit 80 gadu, kopš Padomju Savienība pēc Latvijas okupācijas organizēja pirmās masu deportācijas – 1941. gada 14. jūnijā tika izsūtīti vairāk kā 15 000 Latvijas pilsoņu. Pieminot deportāciju upurus, pēc prezidenta E. Levita ierosmes tika organizēts pasākums “Aizvestie. Neaizmirstie. 80 gadi kopš 14. jūnija deportācijām”, bet Naujenes Novadpētniecības muzejs veica šo notikumu vēsturisko izpēti Daugavpils novadā.

Dažādos avotos ir atšķirīgas ziņas par 1941. gada 14. jūnija deportēto (arestēto un administratīvi izsūtīto) kopskaitu. No Daugavpils apriņķa tika izsūtītas 1007 personas uz Krasnojarskas novadu un Novosibirskas apgabalu. Par naidīgiem un nevēlamiem padomju okupācijas varai tika atzīti ierēdņi, policisti, virsnieki, fabrikanti, tirgotāji, namīpašnieki, lielie zemes īpašnieki, inteliģences pārstāvji u. c. “pret padomju okupācijas varu naidīgi noskaņotas personas”. Viņiem tika doti dažādi apzīmējumi - “tautas ienaidnieki”, “kaitīgi”, “pretpadomju” vai “sociāli bīstami elementi”. Iznīcināt inteliģenci un pilsoniski aktīvaļos latviešu nācijas daļu – tā bija apzināta un plānota padomju okupācijas režīma politika.

No Naujenes pagasta Ciršiem uz Krasnojarskas novadu 1941. gada 14. jūnijā tika izsūtīti Jukšinsku ģimene: Jāzeps Jukšinskis (dz.1912), Anna Jukšinska (dz. 1923) un Marija Jukšinska (dz. 1873). Ģimenes galva Jāzeps Jukšinskis 1934. gadā bija absolvējis Daugavpils Valsts skolotāju institūtu un strādāja Naujenes sešu klašu pamatskolā. Skolotājs J. Jukšinskis pagastā bija pazīstams kā ļoti priekšzīmīgs, aktīvs sabiedriskais darbinieks un kora vadītājs. Daugavpils aizsargu kora un orķestru virsdiriģents Jānis Svenne, gatavojoties aizsargu dziesmu svētkiem Vabolē, ir devis augstu novērtējumu viņa darbam: “Savas pūles nav taupījuši nodaļu diriģenti, kas nenogurstoši, dažreiz līdz vēlai pusnakts stundai, pūlējušies dziesmas mācīdami, savus soļus nav skaitījuši tie dziedātāju simti, kas divas un dažreiz pat trīs reizes nedēļā pie saviem diriģentiem pulcējušies, mērojot nereti līdz 10 km attālumus. Lai godam minams viņu darbs! Te (Naujenē) kopīgi dziesmu druvā sākuši strādāt aizsargi un vietējās Katoli jaunatnes biedrības biedri, bet dažādu sīku iemeslu dēļ atkal sašķēlušies divos pulkos. Gan jau nu drīz būs labi, jo tur, kur skan dziesmas, nav vietas ķildām.”

Sava diriģenta Jāzepa Jukšinska vadībā koris jau ņēmis dalību vairākos

vietējos sarīkojumos”. Jukšinsku ģimene izsūtījumā tika izšķirta. Jāzeps tika noņemts Krasnojarskas novada Suhobuzimskas rajonā, bet viņa māte Marija un sieva Anna Krasnojarskas novada Nižņijingašas rajonā. Jāzeps un Anna Jukšinska tika atbrīvoti 1956. gadā.

Pilnīgi precīzs deportēto skaits Daugavpils apriņķī nav zināms, jo ne visu deportēto personu uzskaites lietas ir saglabājušās. Arī pēc 1941. gada 14. jūnija, it sevišķi pēc 22. jūnija – Vācijas un PSRS kara sākuma – vēl turpināja cilvēkus tvarstīt un arestēt. Tā laika periodikā var atrast ziņas par pazudušajiem, kas var būt apcietināti vai izsūtīti no Naujenes pagasta. 1941. gada 23. augustā “Daugavpils Latviešu Avīzē” tika publicēts pazudušo saraksts: “Naujenes pagastā apcietināti un aizvesti: Donāts, Veronika un Vitālijs Teivāni no Dārzābelēm, Zīgismunds Liepiņš no Mazajiem Krīviņiem, Jāzeps, Marianna un Anna no Ciršiem, Jāzeps Kazakēvičs no Bitiniekiem, Antons Luberts no Veģiem, Aleksandrs Ērants no Dunskiem, Fricis Pusgrigals no Pusgrigaliem, Antons Ķeipāns no Ķeipāniem, arodskolas audzēknis Jānis Prudāns no Vecsētas, Nikolajs Sietnieks no Bišudravas, Staņislavs, Barbara, Kārlis un Anna Bambāni, kam dzīves vieta bijusi Preiļos, un Pēteris Grāve no Salienas valsts pamatskolas”.

Starp pazudušajiem bija inteliģences pārstāvji un personības. Aleksandrs Ērants (dz. 1910) bija Naujenes aptiekas vadītājs no 1934. gada, kurš līdz karam aktīvi iesaistījās sabiedriskajā dzīvē. Atsaucoties uz Valsts un Ministru prezidenta Kārļa Ulmaņa un Kara ministra Jāņa Baloža aicinājumu, viņš ziedoja naudas līdzekļus valsts aizsardzībai: “Kuplā summa, kuru saziņojuši valsts aizsardzībai aptieku darbinieki, liecina, ka farmaceiti, kā aizvien, uzskatījuši par savu godu būt aktīvi līdzdalībnieku pirmajās rindās, kad tas vajadzīgs tēvijai. Caur Latvijas farmaceitu biedrību Valsts aizsardzības fondā iemaksāti pavisam Ls 8793,30.”

Kopš 1941. gada 26. jūnija Naujenes aptiekas politisko iemeslu dēļ tika slēgta un, tāpat kā daudzas citas aptiekas, kara darbības laikā, - sagrauta, nodežināta un arī izlaupīta, bet aptiekas asistents A. Ērants lielinieku noslep-kavots.

Daugavpils un Ilūkstes apriņķī (šobrīd Augšdaugavas novads) brāļi Jānis (Naujenes pamatskola) un Pēteris (Salienas pamatskola) Grāves bija rosīgi

Izlaidums Salienas pamatskolā. 2. rindā no kreisās puses 5.- Pēteris Grāve. 1940. gada 2. jūnijs. Fotografija no Andreja Grāves personīgā arhīva

izglītības darbinieki. “Daugavpils Latviešu Avīzē” gada 19. augustā vēstīja par pazudušo Ilūkstes apriņķa Salienas valsts pamatskolas pārzini Pēteri Grāve (1896-1971), kurš tika arestēts jau 1940. gada augustā, bet 1941. gada jūnijā no Daugavpils cietuma tika izsūtīts uz Krieviju. P. Grāve Salienas 1. pakāpes pamatskolā par skolas pārzini strādāja 1925/26. mācību gadā. Līdz ar jaunā skolas pārzina ieviešanu skolas dzīvē sākās rosīgāks darba laiks. Skolnieku skaits jau bijis 180, bet viņa vadībā - 289. Salienas mazpulka darbojās lopkopības un biškopības sekcijas, bet 31 dalībnieks nodarbojās ar dažādu kultūru audzēšanu: “Lopkopības sekcijā vairākas meitenes un zēni cenšas izaudzēt ražīgākus piena lopus un labus darba zirgus. Pie pamatskolas ierīkota arī drava. Šo rudeni no skolai nesen piešķirtās zemes, skolas pārzinis P. Grāve 1ha nodeva mazpulka apsaimniekošanai. Ar mazpulka vadītāja lielo gādību un mazo censoņu uzņēmību atmatā pamestā, nolaistā zemīte pēc daudziem gadiem sagaidījusi īstos saimniekus, kas prot zemi mīlēt un kopt”. 1937. gadā P. Grāve kļuva arī par Salienas pagasta lauksaimniecības biedrības “Asns” priekšsēdētāju. Viņš labi sapraties ar vietējo pagasta padomi, kura skolai sniegusi ievērojamu materiālu atbalstu, atbalstījusi trūcīgos skolniekus un ar Kultūras fonda pabalstu pat iegādājusī pianīno un dekorācijas skolas skatuvei par Ls 1500. P. Grāve skolā vienmēr uzturējis latvisko garu, sarīkojot teātra izrādes ar latviešu klasiķu darbiem. Ar skolas pārzina enerģisku rīcību 1937. gadā

uzcēla jaunu skolas namu - trīs stāvu celtni ar pagrabu, centrālapkuri un kanalizāciju, kas izmaksāja 180 000 Ls. Bijušais Salienas skolnieks Jānis Lasmanis, kurš uzsāka mācības 1937. gadā, ar lielu sirsnību atceras pirmo skolas direktoru Pēteri Grāvi un raksturo viņu kā ļoti enerģisku cilvēku. Pateicoties direktoram, tika labiekārtota skolas teritorija – iestādīta liepu aleja, sakārtots parks, uzstādīti soliņi, aizbērtas bedres, kas bija palikušas pēc celtniecības. Skolas teritorijas labiekārtošanā piedalījās gan skolēni, gan vecāki. P. Grāves veikumam augstu novērtējumu rakstā “Gaismas pils Latvijas pierobežā” sniedza laikraksts “Daugavas Vēstnesis”: “Šī skolas celtnē, kurā savus labākos pēdējos darbus pavadījis enerģiskais darbinieks Pēteris Grāve, ir reizē arī labākais apliecinājums šī vīra darbam un centībai. Šo ēku savā ziņā varētu uzskatīt kā pieminekli vīram, kurš šajā Latvijas pierobežas pagastā ienesis tik daudz gara gaismas”. P. Grāve Salienas skolu vadīja “līdz pat baigajam boļševiku gadam, kad pašizliedzīgajam jaunatnes vadītājam nācās mērot trimdinieka ceļu”.

Katrs izsūtītais, kas 1941. gada 14. jūnijā mēroja tālo ceļu, ir Latvijas skaudrās vēstures daļa. Naujenes muzeja pētnieciskais darbs turpinās, lai apkopotu un saglabātu nākamajām paaudzēm cilvēku likteņstāstus.

Rakstu sagatavoja Naujenes Novadpētniecības muzeja vecākā speciāliste Māra Kampāne

Pieminot Daugavpils novada represētos ļaudis

14. jūnijā, pieminot pirms 80 gadiem notikušās deportācijas, visā Latvijā vienlaicīgi notika piemiņas pasākums "Aizvestie. Neaizmirstie. 80 gadi kopš 1941. gada deportācijām", kura laikā 119 pašvaldībās tika nolasīti vairāk nekā 15 000 izsūtīto cilvēku vārdi. Daugavpils novadā tika nosaukti 177 deportēto novadnieku vārdi.

Šajā dienā piemiņas pasākumi norisinājās visā Daugavpils novadā.

Kalupes pagasta Stūrīšu sādžā "Strēlnieku" mājās 14. jūnijā tika iestādīti pieci rožu krūmi. Četri sarkanie rožu krūmi veltīti tautiešiem, kuru dzīve aprāvās izsūtījumā, bet baltais tiem, kam izdevās atgriezties dzimtenē. Šajās mājās saimnieko Marija Baika, kuras ģimene ar varu tika aizvesta svešumā. Marijai tobrīd bija tikai deviņi gadi. Viņa bija viena no astoņiem bērniem ģimenē, kuras dzīve tika salauzta, vēl tā īsti nesākusies.

Vaboles pagastā pie Skrindu dzimtas muzeja tika iedēstīts bērzs un atklāta piemiņas plāksne, kurā iemūžināti no pagasta izsūtīto 14 cilvēku vārdi. Bērza zaros tika iesietas simboliskas lentes Latvijas karoga krāsās, pieminot tos, kas uz mūžu palika svešajā zemē, un tos, kam izdevās atgriezties dzimtenē.

Vaboles pagasta pārvaldniece Aina Pabērza atzīst, ka bērzs represētajiem kādreiz raišija atmiņas par savu dzimteni, turklāt daudzi stāsti vēsta, ka Sibīrijā cilvēkiem bija ierasts rakstīt uz bērza tāss, jo nebija pieejams papīrs.

Vaboles vidusskolas direktore Elita Skrupska uzsvēra, ka ir svarīgi nodot jaunajai paaudzei vēstījumu par mūsu tautas tragiskajām vēstures lappusēm. Viņas pašas tuvinieki laimīgā kārtā pa-

glābās no izvešanas, jo tika brīdināti un paguva paslēpties, taču izsūtīto sarakstā ir pazīstami vietējie iedzīvotāji, tostarp skolotāji.

Tā laika notikumus daudz pētījis Skrindu dzimtas muzejs. "Mēs visi ejam pa lielu tiltu, kas savieno pagātnes atmiņas ar šodienu. Un neviens nevar pateikt patiesāk par to, kas ir bijis, kā pašu cilvēku atmiņu stāsti. Mums ir izdevusies veiksmīga sarakste ar represētā Antona Rubeņa mazmeitu Aneti, ir iesūtīts daudz fotogrāfiju un materiālu," teic muzeja direktore Anna Lazdāne.

Tragisko notikumu aculiecinieki pamazām aiziet mūžībā. Līdz ar viņiem aiziet atmiņas un katras dzimtas stāsts. Mukānu kapos atdusas gandrīz visa Skrindu ģimene, kas tika izvesta 1941. gadā. Par to laiku vēl var pastāstīt Lidijs Skrinda - vienīgā palikušā no četrām māsām.

Toreiz viņai bija vien četri gadi, atmiņas par pirmo izvešanu ir diezgan blāvas. Lidijs vien atmin lielo spoguļistabā, kurā prombraucot ielūkojies tēvs, turot meitu pie rokas. Ģimeni iesēdinājuši lielā mašīnā, kas nobraukusi gar pirtiņu, visi raudāja. Lidijs, mazs bērns būdama un nesaprazdama notiekošo, mīrinājusi savējos: "Ko jūs raudat, vismaz ar mašīnu pavizināsimies."

1941. gada 14. jūnijā ģimene tika izšķirta – tēvs Antons Skrinda nosūtīts uz Vjatlagu, bet māte Marija ar četrām meitām uz Krasnojarskas apgabalu. Tēvs bija skolotājs, aizsargs un apvienības „Saule” valdes loceklis, par ko ģimene arī nonāca melnajā sarakstā.

Aukstums, bads, neziņa ir pirmās bērības atmiņas. Mamma no Latvijas izsūtījumā steigā pakērusi līdzi arī grāmatas. "Bija tāda bieza grāmata "Mājturības leksikons", tur viss bija par galda

klāšanu, gardumiem. Mēs sēdējām un šķirstījām. Vēl bija arī grāmata "Veselības leksikons", atceras Lidijs. Sibīrijā pirmos gadus gan lielākais gardums bija jaunie prieku dzinumi, lapegļu zaļās skujiņas un meža liliju sīpoli, kas ļāva neno-mirt bada nāvē.

Mamma vienmēr gribējusi, lai meitas iegūst izglītību. Uz skolu meitenes devušās pārdienām, jo nebija apavu, ko vilkt kājās. Vienīgi uz visām bijuši lieli smagi zābaki. Reiz ceļā no skolas tie iestiguši dubļos un turpat palikuši, vēlāk mamma devusies zābakus meklēt. Skolā nebija papīra, bērni rakstīja uz koka dēļiem, bērza tāss, bet uzrakstīto "dzēsa", noskrāpējot nost ar stikla lausku. "Skolotājs nesa mājās labot nevis burtnīcas, bet koka dēļiņus," saka sirmgalve.

1946. gada rudenī bērniem bija iespēja atgriezties Latvijā. Mamma slepus atgriezies dzimtenē, apprecējās vēlreiz, lai mainītu uzvārdu, tomēr tas ģimeni neglāba – 1950. gadā māte ar meitām atkal tika izsūtītas uz Sibīriju.

"Tad jau bijām vecākas, strādājām mežā, vācot priežu sveķus. Bijām jaunas - nostrādājām, nomazgājāmies un vēl uz kādu večorku gājām izdejojies. Nesēdējām noskumušas, no tā jau nebūtu nekāda labuma," jaunības gadus atmin Lidijs.

Atmiņas par Sibīrijā pavadīto laiku daudz aprakstījusi Lidijs māsa, māksliniece Silva Linarte. Arī par skaistajām puķēm svešumā, ko mamma plūca mežā un nesa mājās. Vietējās sievas brīnījās, kam to zāli plūc, jo tur nebija rasts puķes nest mājās. Par Latviju mamma runāja maz, taču Lidijs dzirdēja, kā ar kaimiņu sievām vakaros apsprieda dzimtenē gatavotos ēdienus. Taču alkas pēc dzimtenes bija spēcīgas. "Nebija nekad domas tur iepriecināt un palikt, lai gan bija labi puši. Gribējām uz Latviju," saka Lidijs.

Latvijā atgriezās tikai trīs māsas - Ģertrūde, Lidijs un Silva Veronika. Vecāki un jaunākā māsa Marija palika Sibīrijas zemē. Pēc daudziem gadiem Lidijs atkal atgriezās izsūtījuma vietā apraudzīt bērības un jaunības takas, taču mātes un māsiņas kapavietu vairs neatrada, laiks nežēlo neko.

Latvijā Lidijs izveidoja ģimeni ar vietējo latgaļu puisi, ilgus gadus nostrādājusi par bērnodārza audzinātāju, lepojas ar septiņiem mazdēliem.

Lai arī dzīve pamazām sakārtojās, tomēr atmiņas par izsūtījumā pavadīto laiku ir spilgtas joprojām. "Es aizveru acis un skaidri redzu katru sīkumu, kas pieredzēts Sibīrijā. To nevar aizmirst."

 Inese Minova

Sibīrijas bērnu salauztie likteņi

Kalupes pagasta Stūrīšu sādžā "Strēlnieku" mājās šogad saplaukuši krāšņi peoniju krūmi. Gluži kā pirms 80 gadiem liktenīgajā 14. jūnijā, kad mājas saimnieki ar varu tika izvesti svešumā. Marijai Baikai, kura saimnieko tēva mājās, tobrīd bija tikai deviņi gadi. Viņa bija viena no astoņiem bērniem ģimenē, kuras dzīve tika salauzta, vēl tā īsti nesākusies.

Šķirti uz mūžu

Par to, ka sākušās izvešanas, ģimenei paziņojis kaimiņu rads, kuram

čekiisti jau bija paguvuši saņemt ciet onkuli. Māte vien noteikusi, ka brauks arī viņiem pakaļ. Tā arī bija. Drīz vien Baiku mājas pagalmā ieripojusi melnā "berta" ar astoņiem čekistiem salāpītās biksēs un melnos kraukļa mēteļos. Viņi izvandīja māju, meklējot vērtīgas mantas, viss atrastais ātri vien nozuda lielajās plēsoņu kabatās. Ģimenei tika dotas dažas minūtes sagatavoties ceļam. Māte uztraukumā paņēma vien nedaudz drēbju un pārtikas, vecākā meita Sofija - segas, kurās bija ievīstīts

arī Latvijas karogs. Māte ar astoņiem bērniem tika aizvesti uz Nīcgales staciju, kur jau gaidīja lopu vagoni.

"Mēs vēl bijām mazi bērni, nesaprātām, kas notiek, par ko un kurp mūs tagad vedīs. Tikai tad, kad mūs ielika vagonā, sapratu, ka vedīs projām. Bija dīvaina sajūta," atceras sirmgalve.

Tēvu ģimene nekad vairs neredzēja. Tobrīd viņš strādāja Zālenieku lidlauka būvdarbos. Nākamajā dienā pārradies mājās, atrada to aukstu un tukšu. Mājlopi un visa iedzīve bija konfiscēta.

Tēvs varējis aizbēgt, taču, palicis viens, gaidījis savu likteni. Onufrijs Baiks tika arestēts un nosūtīts uz Ķirovas purviem meža darbos izcirst simtgadīgās taigas priedes. Dzīvojot necilvēcīgos apstākļos, slapjām drēbēm un pusbadā, cilvēki mira un turpat purva dūnās tika apbedīti. Onufrijs Baiks gāja bojā 1942. gada februārī. Tikai pēc vairākiem gadu desmitiem viņa izsūtīšana tika atzīta par nelikumīgu.

"Mēs neko nezinām, par ko mūs izveda. Varbūt tēvs bija kur iejaukts,"

joprojām neziņā ir Marija. Baiku ģimene nebija bagāta, taču apsaimniekoja vairāk nekā 20 ha zemes un meža, turēja lopus. Iespējams, tas arī bija par iemeslu izvešanai.

Divas karotes

Ceļš uz nekurienu ilga vismaz trīs nedēļas. "Tolaik uz šejieni brauca karaspēks, vilciena sastāviem vajadzēja samainīties, tāpēc vairākas dienas stāvējām. Ūdeni mums nedeja, bet dzert gribējās, vagonos bija karsti. Kad lija lietūs, mēs izstiepām caur loga režģi rociņas ar krūzītēm un pietecinājām ūdeni, katrs tad dzēra pa malkam," atceras Marija. Tuvojoties Krasnojarskai, sastāvs pieturējās un izlaidis izsūtāmos pastaigāt. Cilvēki nespēja krituši uz zemes. Galapunkts bija Kanskas pilsēta 500 km aiz Krasnojarskas. Sākumā izmitinājuši skolā. Marija atceras, ka ēka bija iežogota un apkārt bijis pilns cilvēku, pat apstāties nebija vietas. Pēc laika ceļš turpinājās uz Dzeržinskas rajonu. Marija atmin divus kalnus un upi, kas šķērsoja visu kolhozu, vēdzirnava, tiltu pār upi un zirgu ganāmpulku. "Šajā kolhozā bija labs priekšsēdētājs, arī kolhozs bagātāks. Tur bija zemeņu lauks, lasījām ogas un tā varējām iztikt. Bet arī ļoti daudz čusku bija. Puiši ķēra tās un dedzināja uz ugunsgrābi. Mēs skrādījām basām kājām, redzējām, ka zāle līgojas, bet neviena neiekoda. Pēc kāda laika atbrauca ar zirgiem un mūs aizveda uz citu kolhozu. Tur bieži dega Taiga, viss izdega, nebija ne ogu, ne sēņu," stāsta Marija. Arī pats kolhoza nosaukums jau daudz izsaka - "Smertj kapitalizmu".

Vietējie pret izsūtītajiem lielākoties bijuši labvēlīgi noskaņoti, lai arī vietējās varas piekordināti nevienam nepalīdzēt. Pirmā kolhoza priekšnieks pat iedevis nedaudz miltu, lai var putru izvārīt. Otrajā kolhozā priekšnieks gan izvestos saucis par fašistiem. "Bet nu kādi mēs, bērni, fašisti? Staļins un Hitleris bija glēvuļi, tik ļoti baidījās no maziem bērniem, ka notiesāja viņus uz nāvi," saka Marija. Neko daudz vieglāk neesot klājies arī vietējiem iedzīvotā-

jiem, tāpēc pret izsūtītajiem viņi naidu nejuta. Sibīrijā valdīja bads. Ģimene pārdevusi pēdējās drēbes par dažiem kartupeļiem. "Mēs piecus gadus nodzīvojam un nebija iedevuši ne kripatiņas zemes. Tur zeme ļoti auglīga, ļoti labi auga kartupeļi, nevajadzēja mēslo. Ja būtu iedevuši zemi, mēs būtu iztikuši."

Tēvs vienmēr bija teicis, ka meitenēm jāprot gatavot ēst, adīt un aust, bet zēniem jāprot iejūgt zirgu un apart lauku. Jau no mazotnes visas māšas pratušas adīt, tāpēc no vietējo sagādātas vilnas izgatavoja dziju un adīja cimdus, zeķes un jakas, par ko dabūja nedaudz kartupeļu.

Mātei bija jāpabaro astoņi bērni un pašai jāiztiek, vasarā vārījusi nātru virumu. Marija atmin, ka uz galda stāvēja deviņas bļodiņas. Sev māte ielēja pusi trauka, bērniem pilnus. Vecākā māsa Sofija pateikusi, ka mamma nedrīkst nomirt, tāpēc katrs no savas bļodiņas pa karotei viruma salējis mammas traukā. "Mūsu ģimenē vienmēr bija pieņemts vienam otru žēlot. Arī kolhoza laikos nopelnīto nesām mājās, lai kopā tērētu."

Taču bads izrādījās pārākš un papēma abu jaunāko brāliņu dzīvības. "Viņi bija izžuvuši kā vecuki. Tikai kauli un ādiņa. Prasīja no mammas pienu un maizīti, bet kur lai ņem," ar asarām acis atceras Marija. Pēteris un Viktors nomira 1942. gada ziemā vienas nedēļas laikā. No Latvijas karoga sarkanās daļas māte darinājusi bērējamo krekliņu Pēterim, bet no baltās - Viktoram. "Aizgāja ar Latvijas karogu mūsu brālīši," nopūšas sirmgalve. Brāļi tika guldīti vienā kapā cits uz cita, jo sasalušajā zemē nevarēja izkalt otru kapu.

Marijas kundze saglabājusi divas koka karotes, ko Pēterim un Viktoram bija Sibīrijā izgriezis vecākais brālis Onufrijs. Ar tām mazuli izsūtījumā strēbuši nātru virumu. Taču tas nespēja dot spēku izdzīvot.

Dzimuši divreiz

Lai cik slikti arī klātos, nevienam no Baiku saimes nekad neatlāvās zagst, par ko vietējie ģimeni cienījuši. Māte Marija Baika palāvās uz Dievu un pašu spēkiem. Viņa bieži runājusi par mājām un viesu bērnos cerību tur atkal atgriezties. Neaizmirsas svešumā godāt arī senču tradīcijas. Lai arī kurināt Jāņu dienā ugunsgrābi nedrīkstēja, toties dziedāt savā mēlē aizliegt nevien-

nevarēja, tāpēc Marija pratusi milzum daudz dziesmu un pēc atgriešanās dzimtenē sarakstījusi biezu dziesmu grāmatu.

Vecākie bērni jau bija paguvuši uzsākt skolas gaitas Latvijā, taču Sibīrijā iespēju mācīties nebija vispār. Arī vietējie bērni rakstījuši uz bērza tāss, nebija nekādu rakstāmpiederumu vai grāmatu. Izvestie bērni krievu valodu apguvuši ātri, rotaļājoties ar vietējiem bērniem.

Ģimene visu laiku dzīvoja ar cerību atgriezties Latvijā. 1946. gadā tika izdota PSRS valdības pavēle bērnus līdz 16 gadiem atbrīvot un nosūtīt uz dzimteni. Tobrīd no pieciem bērniem tikai jaunākajai meitai Marijai bija atbilstošs vecums, pārējie bija vecāki. Par skaisti noadītām zeķēm un cimdkiem ciema padomes priekšnieks četriem bērniem ierakstīja jaunāku dzimšanas gadu, lai viņi varētu atgriezties dzimtenē. Vēlāk viņiem dokumentos uzrādījās divi dzimšanas gadi.

"Žēl bija atstāt mammu un māsiņu Sofiju, taču bija jābrauc, tur nevarēja izdzīvot. Tajā gadā mums jau bija iedotas piecas simtdaļas zemes, pirms aizbraukšanas dabūjām paēst pašu audzētus kartupeļus un pat vēl kolhoznieku bērnus mamma pacienāja," atmin Marija.

1946. gada novembrī visi pieci bērni - Marija, Anna, Veronika, Tekla un Onufrijs - ieradās Rīgā. Sākumā tika izmitināti bērnunamā, līdz visi atgriezās dzimtajā sētā, kur bija palikusi vien pirtiņa. Tēvs bija sapņojis uzbūvēt ģimenei māju, bet nepaguva, to paveica vecākais brālis Onufrijs, kurš izrādījās labs meistars. Taču pirmos gadus dzīvojuši vecajā pirtiņā, kas saglabājusies līdz šai dienai.

Dzimtenē izsūtītie netika sagaidīti izplestām rokām, gluži otrādi. Priekšā bija smags darbs kolhozā, cīņa par izdzīvošanu, tikai šoreiz pašu zemē. Marijai izdevās pāris ziemas apmeklēt skolu, taču ik dienu bija jāiet strādāt kolhozā. Rakstīt un lasīt iemācījusies pati, turklāt ieguvusi ļoti glītu rokrakstu.

Ar saknēm savā zemē

Trimdā palika māte ar vecāko meitu Sofiju. Viņas nepārtraukti rakstīja vēstules un skuma pēc ģimenes un dzimtenes. Sofija sāka strādāt un krāt naudu, lai varētu atgriezties dzimtenē. 1948. gadā abas slepus atgriezās mājās. Taču ne uz ilgu laiku. Drīz vien atkal sākās vajāšana, pratināšana, Sofija

centās pierādīt varas iestādēm, ka nav neko ar māti noziegušās. Taču 1950. gadā viņas arestēja un ievietoja Daugavpils cietumā, pēc tam atkal izsūtīja uz Sibīriju. "Kad mammu arestēja, mēs visi skrējām pakal basām kājām pa sniegu kliegdami. Pat milicis esot apjucis un nezinājis, ko darīt," stāsta Marija.

Diemžēl Sofijas dzīve aprāvās izsūtījumā 30 gadu vecumā. Peldoties upē, jauno sievieti ķērusi sirdstrieka. Sofija bija pabeigusi Kalupes pamatskolu, sapņoja mācīties par skolotāju, kļuva par dzejnieci. Trimdas gados viņa daudz rakstīja, ir saglabājušās astoņas burtnīcas ar viņas dzejām un stāstiem. Viņa ticēja, ka reiz dzimtene būs brīva. Diemžēl pašas sapnis atgriezties brīvā Latvijā nepiepildījās. Mamma izsūtījumā kopumā pavadīja 14 gadus, līdz 1955. gadā saņēma atļauju atgriezties dzimtenē.

"Mēs rakām laukā kartupeļus, kad pēkšņi saņemām ziņu, ka mamma pārnākusi mājās," atceras sirmgalve. Tā ģimene arī turējusies visu dzīvi kopā. Māsa Veronika vienīgā izgāja pie vīra un izaudzināja divas meitas.

Marija Baika ilgu gadu strādāja govju fermā par slaucēju, par godīgu un smagu darbu vairākkārt apbalvota ar medaļām un goda rakstiem. Dzimtas mājās viņa ir palikusi viena, māšas Anna un Tekla un brālis Onufrijs jau ir aizsaulē, Veronika dzīvo Līvānos, bet viņas meita un vīrs bieži atbrauc palīdzēt Marijai apkopt māju un dārzu, kurā, tāpat ka pirms 80 gadiem, zied krāšņās puķes. "Kad mūs izveda, kaimiņu meitenes izraka mammas skaistās peonijas. Pēc atgriešanās iedeva man saknītes," sirmgalve norāda uz kuplajiem peoniju krūmiem. Pie mājas saglabājušās arī divas vecas liepas, kas te tikušas iestādītas uzreiz pēc ģimenes izvešanas. "Gluži kā mēs abas ar Veroniku," smaidot teic Marija par apzāģētajiem koku stubmeņiem. Viņa rāda biezu albumu, kurā pēc atgriešanās mājās zīmējusi raibus adīšanas rakstus. Arī mūža nogalē viņa ada krāšņus cimdus un zeķes, ko dāvā citiem reizē ar daļiņu sava sirds siltuma.

Uz tautiešiem, kas mūsdienās labprātīgi dodas projām no Latvijas, Marija raugās ar neizpratni. "Kad mūs pēc atgriešanās Latvijā nosauca par ubagiem, es dusmojos, jo man šķita, ka mēs esam bagāti ar to vien, ka esam savā dzimtenē. Muļķi, ka brauc projām no savas Latvijas. Nav redzējuši bēdas un tik grūtu dzīvi. Cilvēkiem pietrūkst patriotisma, mīlestības un labestības pret savu valsti un cilvēkiem. Mūsu mammai tik smaga dzīve bija svešumā, bet viņa palāvās uz Dievu, un, redz, arī mamma atgriezās Latvijā. Visu laiku Sibīrijā cerējām atgriezties. Bijām priecīgi un laimīgi, ka esam mājās. Tagad, ja būtu jauna un spēcīga, es nemūžam nebrauktu no Latvijas," teic Marija Baika.

Pieminot traģiskos notikumus, 14. jūnijā Baiku dzimtas mājās tika iestādītas rozes par godu no represijām cietušajiem kalupiešiem.

Inese Minova

Jāņos ir īstais laiks siet pirtsslotas

Dienu pirms Līgo Raiņa mājas Berķenelē dārzā notika pirtsslotu gatavošanas meistardarbnīca "No siltās pļavas ceļas smaržu tvaiks...", ko vadīja profesionāla pirtniece un Pirts skolas pedagoģe Dzintra Abarone.

Viņa atzīst, ka Jāņi ir viens no piemērotākajiem brīžiem doties pļavās un mežos siet pirtsslotas, taču to var darīt visu vasaru.

"Jāņi noteikti ir labs laiks slotu siešanai un augu vākšanai, jo šajā laikā dabā viss ir pilnbriedā, pļavas un meži vēl nav saules izdedzināti, viss ir dzīvības sulīgām savilcīes, skaists, kukaiņi lido, bites vāc medu. Pat var just, staigājot pa pļavām, šo aromātu un burvīguma vibrāciju," teic pirtniece. Pasākuma apmeklētājiem Dzintra stāstīja, kādi augi piemēroti slotiņām, kā tos pareizi ievākt un siet, kā arī aicināja izmēģināt sauso pērienu.

"Rainis teica, ka "saules piesmēlies es visam mūžam, pietiks visai vasarai". Saules tiešām šovasar ļoti daudz. Tā ienāca doma muzeja parkā rīkot pirts slotu siešanas meistarklasi," stāsta Raiņa mājas Berķenelē direktore Inese Bērziņa. "Mēs pazīstam bērzu un ozolu, bet man rokās ir ļoti dažādas zāles – gan vēmeles, gan piparmētras, pilādzis un jasmīns. Un ļoti fantastiska ir liepa, kas jau zied. Daba mums dod mājienu, ka jāsāk gatavoties ziemai un jāsien slotiņas. Tāpēc mēs šodien uzaicinājam profesionālu pirtneci Dzintru Abaroni, lai mums pastāsta, kā mums pareizi siet tās slotiņas un kādu materiālu izmantot."

Viens no galvenajiem bausļiem, dodoties pļavās siet slotas, esot saudzīga attieksme pret dabu – neņemt vairāk kā vajag un to, ko nedrīkst ņemt. Vēl esot svarīgi pazīt augus, lai nesaplūktu kaut ko indīgu un veselībai kaitīgu, kā

arī aizsargājamus augus, saka pirtniece: "Jāļaujas savām izjūtām, jāprot pamanīt to, kas ir zem kājām. Un jāsaprot, kur pirtī šis skaistums tiks izmantots – vai tā būs smilga maigam pieskārienam, vai sarkanais āboliņš, ko var likt aromātam, krāsai un pieskārienam."

Kopš seniem laikiem latviešiem pirts vienmēr ir bijusi īpaša vieta, kur attīrīt miesu un veldzēt garu. Arī mūsdienās pirtī iešana kļūst arvien populārāka. Šobrīd pirts ir viens no labākajiem veidiem, kā atgūties pēc dažādu vīrusu radītā stresa un sasildīties vēsajā laikā.

Dzintra vienai pirts sezonai gādā vismaz 1000 dažādas slotas, jo katram pirtsmīlim vienā reizē nepieciešams gana daudz slotu, lai var palikt zem galvas, muguras un kājām, cepures vietā, pabalstīt plecus un izbaudīt pērienu. Katrai slotai ir sava misija, piemēram, bērza, ozola un liepas slotas paredzētas pērienam, maigā kļavu slotā lieliski der apčubināšanai. Pirts rituālā viņa izmanto arī dažādu pļavas augu slotiņas – gan svaigi sietas, gan žāvētas. Ar vīgriežu slotiņām var gan apčubināt, gan labi nobertz augumu, tā arī palīdz labāk svīst un nomierina.

"Slotiņas netiek izmantotas divreiz, jo tās ir piesūkušās ar cilvēka sviedriem, maina krāsu un aromātu, tāpēc jāsaka tām paldies un jāsadedzina," saka pirtniece.

Viņai pašai mīļākā ir kļavu slotiņa, kura, to pareizi sasienot un ziemā atdživinot, ir pufīga, aromātiska un skaista. Interesanta esot arī papeļu slotiņa, kas arī ziemā saglabā savu aromātu. Viņa sien arī dažādas zaļumu slotiņas, izmanto smilgas, katra šāda slotiņa rada savu sajūtu. "Noteikti plūcu kārklu, kam citi parasti paiet garām, bet to var palikt zem kājām kā skaistu pakojamu slotiņu

vai izmantot ērtai gulēšanai uz lāvas. Tāpat arī ceriņi, lazdas, alkšņi. Galvenais ir ļauties un kaut reizi izmēģināt."

Pasākuma laikā Dzintra Abarone nodemonstrēja sauso pērienu, kura laikā cilvēks saņem veselu sajūtu buketi, nemaz neejot pirtī un nekarsējoties. Sausais pēriens veidojies laikā, kad pirts kultūra sāka uzplaukt un cilvēki izteica vēlmi apgūt pirtnieka arodu un iemācīties darboties ar slotiņām. Šo pērienu var izbaudīt, nenovelkot drānas, jo te galvenais ir slotiņu aromāts, tās var likt zem galvas un kājām. "Cilvēku apņem aromāts, kas rodas, augiem un lapām vīstot un izdalot ēteriskās eļļas. Turklāt katram augam ir sava skaņa, ko cilvēks dzird, slotiņas vējojot. Vēl svarīgs ir pieskāriens. Ja ir silts laiks kā šodien, cilvēks var būt vieglā tērpā, caur kuru var sajūst šos pieskārienus un vibrācijas," stāsta pirtniece Dzintra.

Pirtnieces arodu jau kādu laiku apgūst

arī Raiņa mājas Berķenelē direktore Inese Bērziņa. Iepazīstot pirts slotu maģiju, Inese atzīst, ka pašai visvairāk patīk vītols un kārkls: "Vītolam ir ļoti šauras lapiņas, tas ļoti labi smaržo. Ja no tā sasiens mazas slotiņas, tās veido ļoti jauku saskari ar ķermeni un čabināšanu. Pirts skolā esmu iemācījusies, ka pirts slotai nav jābūt lielai. Tās var siet no kokiem, krūmiem un ziediem mazākas. Slotiņas izmanto pakošanai, lai cilvēkam ērtāk gulēt, gan svīšanai, gan pēršanai."

Inese atzīst, ka dažas dienas pirms Jāņiem ir laiks būt gandarījumā ar sevi: "Cilvēki parasti ko dara? Skrien uz veikalu iztukšot plauktus, bet man personīgi tas ir laiks būt ar sevi, jo šāds zaļums un piepildījums ir tikai dažas dienas, iekams dienas atkal kļūst īsākas par nakti."

Inese Minova

Jāņu vainags jāpin labā noskaņojumā

Līgo svētku priekšvakarā viens no svarīgākajiem darbiem ir vainagu pīšana. Kopš seniem laikiem pieņemts darināt vainagus visiem Jāņa bērniem, bet pašiem Jāņiem galvā likti īpaši ozolzarū vainagi.

Kā pareizi nopīt Līgo vainagu, varēja iemācīties meistardarbnīcā, ko rīkoja Skrindu dzimtas muzejs sadarbībā ar Vaboles kultūras namu.

Apgūt šo prasmi bija ieradusies gan lieli, gan mazi Jāņa bērni. Dažādos noslēpumos vainagu darināšanā dalījās Skrindu dzimtas muzeja direktore, floriste Anna Lazdāne.

Viņa stāsta, ka vainagu pīšanai Līgo svētkos ir maģiska nozīme: "Vainags ir aplis, bet aplis ir sava veida maģija. Caur apli mēs kaut ko pieburam sev un citiem. Aplis ir Saules zīme, bet saule aust un riet. Tāpat arī vainags – tas Jāņu dienā izskatās ļoti krāšņs, bagāts ar ziediem. Pēc svētkiem tas iegūst mazliet citu formu, bet ziedu spēks jau nekur nezūd, tāpēc Jāņu vainagi jāglabā līdz nākamajiem Jāņiem un tad to, Līgo vakarā sadedzina ugunskurā." Anna zina stāstīt dažādus Jāņu dienas ticējumus. Piemēram, liela nozīme ir arī tam, kur vainags tiek uzglabāts pēc svētkiem. Ja cilvēks vēlas tikt ievērots un atzīts sabiedrībā, Jāņu vainags jākarina savā namā tieši virs ieejas durvīm vai pret tām, labi redzamā vietā. Savukārt, ja cilvēks vēlas noslēgties no apkārtējās pasaules un dod

priekšroku vientulībai, tad vainags jānoslēpj tālāk no citu acīm.

"Parasti jaunas meitas nopīto vainadziņu vēlāk uzkarina kaut kur dārzā vai pie saimniecības ēkas. Un tad es pavēroju, ka šī neapzinātā rīcība ietekmē vainaga pinēja dzīves ritumu," ticējuma patiesumu apliecina Anna.

Jo krāšņāks un košāks vainags, jo vieglāk spriest par meitas čaklumu – cik daudz pļavas izbrīdusi un zāles salasījusi. Anna atzīst, ka vainagos var pīt visdažādākās zāles, ko vien var atrast pļavā. Jaunām meitām ļoti piestāv magoņu vieglums un margrietiņu drastiskums. Piparmētra aizsargā un uzlabo veselību. Noteikti vainagā jāiepin vibotne un pilādzis, jo tie aizsargā pret ļaunu aci. "Katrai zālei ir sava nozīme. Dažkārt mēs tās iepinām vainagā neapzināti. Saka, ka sarkanā āboliņa vainagus darina vien bagātas saimnieces, jo tas ir auglības un bagātības simbols. Tagad jau grūti atrast to sarkano āboliņu. Turklāt mūsdienās, kad tik ļoti tiek kultivēti un apstrādāti lauki, atrast istu zāļu pļavu ir ļoti grūti," teic Anna Lazdāne.

Svarīgi arī zināt, kam tieši vainags domāts. Sievām noteikti jāiepin vainagā liepu lapas sievas kuplumam, smilgas sievas sīkstumam un ozola zariņš spēkam. Vīriem ziedu vainags nederēs, tāpēc jāgādā ozolu zari, taču parasti vainagu darina tikai Jāņiem. Svarīgi ir darināt jebkuru vainagu labā noska-

ņojumā, kas pavadīs pinēju un vainaga valkātāju visu svētku garumā.

Vainagus var pīt ar dažādam metodēm. Ja tie domāti telpu rotāšanai, tad pamatā var likt klūgu apli, kas ļaus saglabāt vainaga apaļo formu arī pēc izzūšanas. Galvā likšanai labāk veidot vieglu pamatniti no pašiem augiem.

Skrindu dzimtas muzeja speciāliste Ilze Ozoliņa katru gadu pin vainagus savai saimei – gan sev, gan meitai Annijai un dēliņam Miķelim. Ilze labi ielāgojusi ticējumu, ka Līgo vakarā jaunām meitām jāmet savs vainags ozolā – no kuras reizes tas ieķersies zaros, pēc tik gadiem

meita izies pie vīra. Ilze pati jaunībā pārliecinājusies par šī ticējuma spēku un atzīst, ka Līgo vainagiem tiešām piemīt kāda maģija. Ik gadu Līgo vakarā viņa arī noplūc pilādža zariņu un iesprauž kādā mājas stūrī, lai tas visa gada garumā pasargātu māju un tās ļaudis no ļauniem gariem un ugunsgreka.

Meistardarbnīcā tapušos vainagus var aplūkot brīvdabas izstādē pie Vaboles pagasta pārvaldes ēkas un Skrindu dzimtas muzeja, kur tie rotāsies līdz pat Pēterdienai.

Inese Minova

Skrindu dzimtas muzejam - 25

Šogad 16. jūnijā apritēja 25 gadi, kopš Vabolē tika izveidots Skrindu dzimtas muzejs. Pandēmijas dēļ atzīmēt šo nozīmīgo jubileju ar kādu pasākumu pašlaik nav iespējams, taču pie muzeja varēja aplūkot nelielu brīvdabas izstādi “No Skrindu dzimtas pūra lādes”.

Skrindu dzimtas muzejs ir piemīnas vieta pirmajiem tautas atmodas darbiniekiem brāļiem Skrindām – Benediktam, Kazimiram un Antonam. Caur brāļu Skrindu ieguldīto darbu tautas izglītošanā muzejs sniedz ieskatu Latgales kultūrvēsturē, izceļot latgaliešu valodas un katolicisma tradīciju nozīmīgumu Latgales kultūras dzīvē. Muzejā skatāmas ekspozīcijas par Skrindu darbu, dzīvi un pagasta kultūras vēsturi.

Taču pirms 25 gadiem par viņiem un viņu nopelniem zināja vien retais.

Skrindu dzimtas muzeja pamatlicēja ir Vaboles vidusskolas vācu valodas skolotāja Felicija Sardiko, kura vēlāk muzejā neilgu laiku strādāja par krājuma glabātāju.

Muzeja direktore Anna Lazdāne atminas, ka atbraukusi strādāt uz Vaboli jau 1982. gadā, bija mākslinieciskās daļas vadītāja kultūras namā. Skolotāju Feliciju Sardiko pazinusi, taču tolaik nav bijis īstas sapratnes, ko īsti skolotāja pēta un kas ir šie brāļi Skrindas.

“Labi atceros šos pārdzīvojumus, kad skolotāja daļu savākto materiālu glabāja Vaboles vidusskolā, organizēja aktivitātes kultūras namā, bija savākusi izstādi par brāļiem Skrindām. Es tad strādāju kultūras namā, paskatos – nu kas tur ir, tādi onkuliši, nu ko viņa ņemas ar šiem Skrindām. Es viņus nepazīstu, un kā mūsu paaudze var viņus pazīt, ja skolā par to nerunāja?” atceras Anna Lazdāne. Taču skolotāja bijusi neatlaidīga, klauvēja visās durvīs, līdz tika saklausīta, ka Vabolē tiešām vajadzīgs muzejs brāļiem Skrindām.

Pēc padomju iekārtas sabrukšanas ciematā stāvēja tukša bijusī ciema padomes ēka, kas savulaik, 19. gadsimta vidū, bija viena no grāfu Plāteru Zībergu muižas ēkām. Tika nolemts ēkas vienā daļā veidot muzeju. Šajā darbā iesaistījās gan māksliniece Silva Linarte, gan arhitekte Nansija Tamane. 1996. gadā muzejs tika atklāts un iesvētīts. Piepildīt muzeju ar saturu un to vadīt tika uzticēts Annai Lazdānei, kura tobrīd vēl strādāja kultūras namā. Šāds lēmums gan nav bijis pa prātam muzeja idejas autorei skolotājai Felīcijai Sardiko, kas neredz sarežģīta turpmāko darbu. Taču Anna sev nosolījusi izturēt vismaz gadu, līdz saprata, ka šis darbs viņai ļoti patīk. “Mani tad sāka ļoti interesēt, kas bija tie Skrindas un ko viņi ir izdarījuši. Es vakaros lasīju grāmatas. Var teikt, ka es izgāju šo skolu, šo akadēmiju šeit muzejā, apgūstot un uzzinot visu pati, meklējot literatūru. Es sapratu, ka atkāpes nav, ir jācīnās, pašai viss jāapgūst, jo būs jāstrādā ar cilvēkiem,” saka muzeja direktore.

Pirmais, ar ko Anna Lazdāne sāka savā jaunajā darbā, bija ceļmalas krustu apzināšana un sakopšana. Tika izsludināts konkurss par skaistāko un dziedošāko ceļmalas krustu. Vietējie sarosījās, sāka kopt krustus, atjauno-

jās maija dziedājumi. Šī tradīcija, kas raksturīga tieši Latgalei, ieinteresēja sabiedrību.

“Ar sava veida krustu uz pleciem es šeit ienācu un krusts praktiski ir tas, kas mani ir vadījis visus šos darba gadus,” jautri teic Anna.

Smejoties pieredzi un uzsitot pirmos punus, nav izticis arī bez kurioziem. Lielākais pārbaudījums bijusi pirmā akreditācija, kurai gatavojušies ļoti nopietni, meklēja kolēģu palīdzību. Tad Anna sapratusi, ka muzejs nav joka lieta un viņai jāpārziņo visas jomas, par kurām bija jāatskaitās sešu Kultūras ministrijas ekspertu priekšā. Kad viss bija izrunāts, komisija sapulcējās pie galda apspriesties un tika gaidīts Muzeju pārvaldes priekšnieka Jāņa Garjāna spriedums. Pirms viņš paguva bilst vārdus, no sienas nokrita svētbilde un uzkrīta uz viena komisijas locekļa pleciem. “Domāju, ka ar to akreditācija ir beigusies, jo mums jānodrošina, ka muzeja apmeklētājiem nekas nevar uzkrīst uz galvas vai apgāzties,” saka Anna. Taču Jānis Garjāns šo incidentu uztvēris ar humoru un pateicis, ka tā ir zīme no augšas. Komisijas lēmums tomēr bija pozitīvs.

Liels nopelns muzeja krājuma izveidošanā ir ne tikai skolotājai Felīcijai Sardiko, bet arī arhitektei un novadpētniecei Gertrūdei Rasnačei un

Robertam Kudiņam, daudzas lietas muzejam dāvinājuši Vaboles un Liksnas pagasta iedzīvotāji. Šajos gados par muzeja speciālistiem strādājuši Maija Ostrovska, Maruta Kuriga un Romualds Gadzāns. Kopš 2013. gada muzeja vecākā speciālista pienākumus veic Ilze Ozoliņa.

Sākumā muzejs bija izveidots vien ar pāris nelielām ekspozīciju telpām, bet pašlaik kļuvis par nozīmīgu kultūrvietu novadā. Lai piesaistītu mūsdienas apmeklētāju, bija jānāk ar jaunām idejām, jo vēstures informāciju tagad var viegli uziet internetā. Tā blakus muzejam tapa nelielas dzirnavas, kur apmeklētāji varēja atrast sev aizraujošu nodarbi – malt graudus, uzzināt par brāļu Skrindu veidoto avīzi Dryva, bet viesus uzņēma muzeja speciāliste Maija Ostrovska, iejuzdamās kaķa Druvja lomā.

Maija atzīst, ka muzejā bija ļoti labs kolektīvs un atmosfēra, uz darbu gājusi ar prieku, gluži kā uz svētkiem, tāpēc palikušas vien patīkamas atmiņas. Strādājot nepilnu slodzi, Maija palīdzēja darboties ar muzeja fondiem, gatavoties akreditācijai, bet viņas galvenais pienākums bija uzņemt viesus dzirnaviņās. “Dienmēl tās tagad vairs nedarbojas, tāpēc arī es te vairs nedarbojos, jo mana darba vieta ir sabrukusi,” smejas Maija. Viņa uzņēmusi cie-

mos gan bērņus, gan kāziniekus, kuri dzirnavās mājās malt graudus. Par piemiņu no runča Druvja tēla Maija uzdāvināja muzejam Kārļa Skalbes pasaku grāmatu “Kačēša patmalis”.

Skolu jaunatnei muzejs piedāvā dažādas muzejpedagoģiskās programmas, kuru laikā atraktīvā veidā var iepazīt latgaliešu senās tradīcijas un pagasta vēsturi. Savukārt gardēži muzejā var nobaudīt šajā vietā iecienītu ēdienu – komas.

Muzeja direktore Anna Lazdāne atzīst, ka cilvēkam vajag baudījumu ne tikai garam, bet arī miesai, tāpēc ļoti svarīgi esot ciemiņus pacienāt. Par Skrindu dzimtas muzeja rozīnīti kļuva komas, kas nāk no Annas māmuļas pūra lādes.

Attīstot kulinārā mantojuma ideju, pirms diviem gadiem projekta “Radīt, lai paliktu” rezultātā tika izveidota Skrindu dzimtas muzeja Kulinārā mantojuma telpa, kur apmeklētāji var iepazīt Latgales virtuvi, piedalīties dažāda veida ēdienu gatavošanas meistarklasēs, kā arī paplašināt savas zināšanas par produktu audzēšanu laukos un to sagatavošanu ziemai labākajās Latgales tradīcijās.

“Pirms diviem gadiem es sapratu, ka tas ir kā naglai uz galvas, pareizais risinājums, ka mēs varam apmeklētājam rādīt un stāstīt, bet viņš var skaidri pasēdēt pie galda un pats piedalīties kaut kādā procesā, varam parādīt, kā top maizīte, viņš var pats pamēģināt gatavot šīs komas, pats var arī baudīt un izvārt turpat. Šī aktivitāte ļoti aizgāja,” stāsta Anna Lazdāne.

Lai piesaistītu apmeklētājus, tiek īstenotas arī citas interesantas idejas, piemēram, viesi var doties pastaigā pa Vaboles muižas parku kopā ar grāfiņi Izabellu, kuras lomā iejūtas pati jaunākā muzeja speciāliste Ilze Ozoliņa. Viņai katra muzejā pavadītā diena esot kā jauns radošs piedzīvojums. Savukārt cilvēkus viņasprāt piesaista šīs vietas neatkārtojamība, savdabība un viss latgaliskais. Reiz, meklējot kādā Facebook grupā informāciju par grāfiem Plāteriem Zībergiem, atsaukusies kāda sieviete un ieteica Ilzei vērsties Skrindu dzimtas muzejā, kur strādā jauna meitene gide, kas varot visu brīnišķīgi pastāstīt par muižu un grāfiem Plāteriem Zībergiem. “Un tad es sāku domāt, ka tā meitene īstenībā laikam esmu es,” smejas Ilze. “Tas man lika aizdomāties, ka tas, ko mēs stāstam cilvēkiem, paliek viņiem atmiņā. Droši vien vislielākais gandarījums darbā ir tas, ka muzeja apmeklētāji aiziet priecīgi, apmierināti un guvuši jaunas zināšanas.”

Anna Lazdāne ievērojusi, ka cilvēki šurp brauc, lai sajustu mājas siltumu, bez steigas klausītos un pārdomātu savu dzīvi. Pandēmijas ieviesto ierobežojumu dēļ pagaidām pasākumi nenotiek, taču muzejs beidzot ir atvērts individuāliem apmeklējumiem un vienas māsasaimniecības pārstāvjiem, kuri aicināti ielūkoties ekspozīcijās, kā arī doties pastaigā pa Vaboles muižas parku taku.

Inese Minova

“Višķi” izsludina pieteikšanos mācībām un kaļ plānus attīstībai

Daugavpils Būvniecības tehnikuma izglītības programmu īstenošanas vietā “Višķi” ir sākusies uzņemšana divās pamatapmācību programmās.

Nākamajā mācību gadā studējošie, kas absolvēja 9. vai 12. klasi, var pieteikties Augkopības tehnikā un Lauksaimniecības mehanizācijas tehnikā specialitātei. Abas profesijas ir ārkārtīgi pieprasītas Latvijas darba tirgū, kur šo speciālistu praktiski nav. Specialitāšu aktualitāti pierāda fakts, ka daudzi jaunie speciālisti sākuši strādāt zemnieku saimniecībās vēl mācīšanās laikā pirms izglītības iestādes absolvēšanas.

“Šeit ļoti labi apmāca audzēkņus, iegūstam labu profesiju un daudz zināšanu. Šī profesija ir perspektīva. Es jau strādāju pie saimnieka, kur biju gājis arī praksē. Viņš mani paņēma strādāt. Pagaidām strādāšu, bet nedomāšu vēlāk varbūt atkal nākt uz “Višķiem” apgūt citu profesiju,” stāsta absolvents Aleksejs Vasiļjevs.

Daugavpils Būvniecības tehnikuma direktore Ināra Ostrovska: “Pirmkārt, tā ir vēsturiska vieta, kuru dibināja mūsu senči pirms 100 gadiem. Šodien “Višķi” ir uz jauna progresu un attīstības sliekšņa. Kopā ar novada pašvaldību priekšā ir grandiozi plāni, lai Višķi nebūtu tikai lokāla mācību iestāde. Višķiem ir jābūt augstas profesionālās raudzes mācību iestādei Eiropas līmenī.”

Lauksaimniecības nākotne ir saistīta ar ekoloģiju un modernām tehnoloģijām,

tādēļ nākotnē “Višķos” varētu parādīties arī jauna mācību programma, jaunas būves un tehnika. Bet jau nākošgad lekcijas ar Zoom palīdzību vadīs lektori no visas valsts.

“Tehnikuma statuss dod ļoti lielas iespējas. Mums ir daudz programmu, kuras var apvienot, un lauksaimniecība ir viena no lielajām industrijām. Domāju, ka mēs nākotnē “Višķus” pārvērtīsim par lielu industrijas tehnikumu,” skaidro I. Ostrovska.

Tehnikumam ir plašs sadarbības partneru tīkls. Tas nodrošina prakses vietas un iespējas piedalīties izglītības un pieredzes apmaiņas projektos, doties mācību ekskursijās uz vadošajiem Latvijas uzņēmumiem, tikties ar nozaru profesionāļiem. ERASMUS+ programmas ietvaros tiek piedāvāta iespēja stažēties praksē ārvalstu uzņēmumos.

Augkopības tehnikā un Lauksaimniecības mehanizācijas tehnikā programmas var iestāties interesenti ar vismaz vidējo izglītību. Dokumenti jāiesniedz līdz 17. augustam.

Pateicoties daudzgadīgajām tradīcijām, patriotismam un profesionālam pedagogiskajam sastāvam, “Višķi” spējuši saglabāt kvalitatīvu izglītību, kas paliks pieprasīta arī tālajā nākotnē.

Vairāk informācijas par studijām meklējiet iestādes mājaslapā – dbt.lv, sadaļā “Izglītības programmu īstenošanas vieta “Višķi””.

Dainis Bitiņš

Pirms 100 gadiem likti pamati arodizglītībai Višķos

1921. gada 30. augustā Lauksaimniecības biedrība “Darbs” Višķos atvēra lauksaimniecības ziemas skolu. Jau no 1926. gada tā pārtapa par Višķu viengadīgo mājturības skolu, bet 1931. gada 15. novembrī to pārveidoja par divgadīgo “Valsts Višķu dārzkopības un mājturības skolu.” Ielūkosimies iestādes gadsimta garajā vēsturē.

1990. gada 10. marta laikraksts “Avangards” par dārzkopības un mājturības skolu:

“Latvijas Republikas galvenā nozare bija lauksaimniecība. Latvijas valdība, sākot ar 1920. gada septembri, īstenoja agrārreformu. Jaunsaimnieki saskārās ar lielām grūtībām. Zeme kara laikā bija izpostīta, trūka lopu, darbarīku, nebija

nedz dzīvājamo un saimniecības ēku, nedz arī liekas naudas. Bija tikai strādīgas rokas un milzīga vēlšanās celt jaunu dzīvi uz pašu zemes. Visas grūtības jaunsaimnieki pārvarēja ar neticami čaklu un intensīvu darbu, iesaistoties kooperācijā, ieviešot jaunas darba metodes.”

Jaundibinātās valsts pirmajos gados Latgalē bija 95 000 saimniecību, un lauksaimniecības izglītības jautājums bija aktuāls.

Višķu lauksaimniecības skola bija divgadīga zemākā tipa arodskola, kura uzturēja audzēknes ar pamatskolas sešu gadu izglītību, bet ne jaunākas par 16 gadiem. Iestājoties bija jākārt eksāmeni latviešu valodā un, kā raksta tā laika laikrakstos, “rēķināšanā”. Mācību

100 VIŠKI DAUGAVPILS BŪVNICĪBAS TEHNIKUMS UZŅEMŠANA 2021./2022. m.g.

Piedāvājam apgūt pieprasītu un konkurētspējīgu profesiju!

IZGLĪTĪBAS PROGRAMMU ĪSTENOŠANAS VIETA “VIŠKI”

LAUKSAIMNIECĪBAS MECHANIZĀCIJAS TEHNIĶIS

Lauksaimniecības mehanizācijas tehnikas pulcēvis strādā ar lauksaimniecības tehniku un iekārtām, veic mehanizētos augkopības, dārzkopības un lopkopības darbus, veic lauksaimniecības tehnikas un iekārtu defektēšanu, tehnisko apkopi un defektu novēršanu, plāno un organizē lauksaimniecības uzņēmuma tehnisko nodrošinājumu. Pēc diploma saņemšanas iespējams strādāt lauksaimniecības ražošanas un tehnikas servisa uzņēmumos.

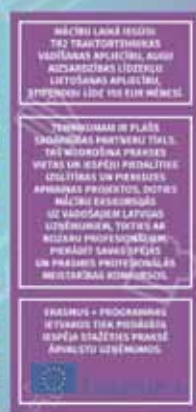
Mācību ilgums:
4 gadi (pēc pamatizglītības)
1,5 gads (pēc vidējās izglītības)

AUGKOPĪBAS TEHNIĶIS

Augkopības tehniķis plāno, organizē un veic kultūraugu audzēšanu, ražas novākšanu un uzglabāšanu dažādās lauksaimniecības sistēmās, ieviešot labas lauksaimniecības prakses nosacījumus, saskaņā ar augkopības produkcijas ražošanas darbu veikšanas plānu, izstrādā darba uzdevumus, vada darbu procesu augkopībā, uzpilda darbus augkopības produkcijas ražošanā.

Mācību ilgums:
4 gadi (pēc pamatizglītības)
1,5 gads (pēc vidējās izglītības)

Višķu tehnikums 18,
Višķu pagasts, Daugavpils novads

26585845
65476051

viski@dbt.lv

maksa bija 10 lati gadā, par internātu, dzīvokli, apkuri, apgaismojumu bija jāmaksā vēl 20 lati gadā. Trūcīgajiem un čaklajiem maksāja arī stipendijas.

Tolaik skolā apguva arī ticības mācību, audzināšanas mācību, ētiku, higiēnu, sabiedriskās zinātnes, kooperāciju, ķīmiju, barības vielu mācību, ēdienu gatavošanu, lopkopību u.c.

Mācību laikā lielu uzmanību veltīja praktiskajām nodarbībām – virtuves iekārtošanai, ēdienu gatavošanai, produktu uzglabāšanai, konservēšanai, augļu pārstrādei, porciju sadalei, galda klāšanai, uzvedībai sabiedrībā, istabas kopšanai u.c. darbiem.

Skolai piederēja 82 ha liels zemes gabals ar augļu dārzu, kurā bija 1300 augļu koku, neliela siltumnīca un parraugdrava. 1939. gadā ierīkoja arī govju un cūku kūti ar 23 govīm, vienu bulli un sešām cūkām. Saimniecībā bija arī 50 vistas, pīles, tītari, truši.

Skolai piederēja arī ledus pagrabs, tomātu augu māja, vīnogu un augļu pārstrādes mājas. (Latvijas Architektūra, Nr.6, 01.01.1938.)

Skolu varēja atstāt tikai ar skolas pārziņa atļauju. Vasarā audzēkņiem bija vienas nedēļas vasaras atvaļinājums.

20. gadsimta 30. gadu “Valdības Vēstnesī” ir atrodams ieraksts, ka “Valsts Višķu dārzkopības skola tika iekļauta to izglītības iestāžu sarakstā, kuras audzēkņi ar Ministru kabineta atļauju

tika atļauti no iesaukšanas obligātā kara dienestā.” (Latvijas Vēstnesis Nr.1, 02.01.1936.)

1931. gada 16. novembrī Višķos tika atvērta jaunā Dārzkopības kolas ēka. Par tās pārzini kļuva E. Saliņš. “Daugavas Vēstnesis” 1940. gadā ziņo, ka Višķos bija iespējams uzņemt tikai 120 audzēkņus, bet telpu trūkuma dēļ lielāko daļu skolnieku pieteikumu noraidīja. Skolā darbojās seši štata skolotāji un četrstundu pasniedzēji.

“Skolas saimniecība strādā ar prāvu atlikumu. 1937. gadā tas sastādīja 11 000 Ls tīras peļņas, bet 1938. gadā 17 000 Ls. Administrācijas un strādnieku algas, kā arī saimniecības izdevumus sedz pati saimniecība.” (Daugavas Vēstnesis nr. 140. 20.06.1940.)

Pēckara gados dārzkopības skolu pārdēvēja par dārzkopības tehnikumu. 1953. gadā mācību iestādi pārdēvēja par lauksaimniecības tehnikumu un uzsāka agronomu – laukopju sagatavošanu. 1962. gadā Višķos izveidoja republikā pirmais sovhoztehnikums.

Pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas, 90. gados izglītības iestāde turpināja savu darbību kā Višķu tehnikums. Arī turpmāk skola mainīja nosaukumus, bet kopš 2020. gada tā darbojas kā Daugavpils Būvniecības tehnikuma Izglītības programmu īstenošanas vieta “Višķi”.

Dainis Bitiņš

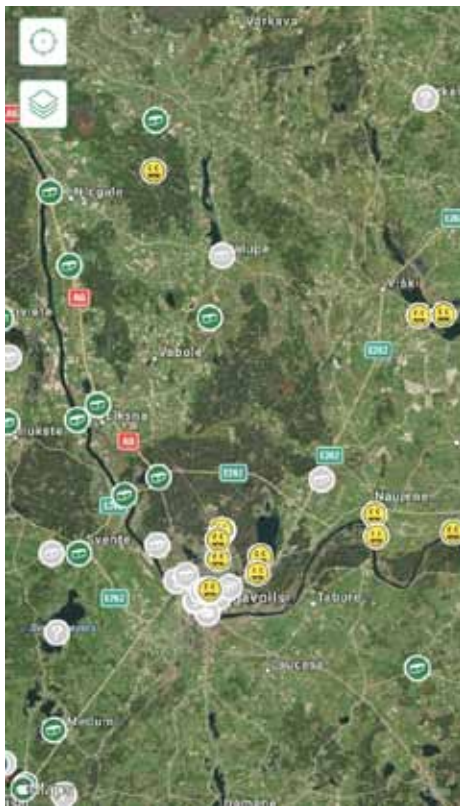
Geocach slēpņiem pa pēdām Daugavpils novadā

Geocaching jeb slēpņošana ir nodarbe brīvā dabā ar GPS vai citiem navigācijas paņēmieniem, kuras mērķis ir visā pasaulē izvietot konteinerus – geoslēpņus.

Tipisks geoslēpnis ir neliels ūdensnecaurlaidīgs konteiners (parasti sviestmaižu kārbā ar zīmuli un ierakstu žurnālu. Lielākos konteineros mēdz atrasties arī dažādi maiņas priekšmeti, parasti rotallietas vai kādi mazvērtīgi nieciņi. Slēpņošanu mēdz aprakstīt kā “augsto tehnoloģiju paslēpes”.

Arī Daugavpils novadā slēpņošana attīstās diezgan strauji, jo sāk parādīties arvien vairāk un vairāk slēpņu. Tie tiek izvietoti nozīmīgās, interesantās vai skaistās vietās, kas dod iespēju meklētājam ne tikai atrast Geocach konteineru, bet arī atklāt kādu interesantu vai neparastu vietu. Piemēram, viens no slēpņiem ir ierīkots Vasarglišķu skatu torņa apkārtnē, no kura paveras skats uz Daugavas lokiem.

Geocaching aplikācijas lietotājiem, sasniedzot noteiktu līmeni, ir ne tikai iespēja meklēt slēpņus, bet arī izvietot tos pašiem. Šāda funkcija padara slēpņu meklēšanu vēl interesantāku, jo

bieži vien slēpņi atrodas tādās vietās,

kuras zina tikai vietējie iedzīvotāji, bet tūristi nevar tās atrast nevienā no kartēm.

Kā tas darbojas?

Lai piedalītos slēpņu meklēšanā, nepieciešams lejupielādēt Geocaching aplikāciju viedtālrunī no AppStore vai Google Play. Aplikācija ir bezmaksas.

Bet bezmaksas versijā ir iespēja meklēt slēpņus tikai līdz 2. līmenim. Lai meklētu slēpņus ar augstāku grūtības līmeni, nepieciešams iegādāties Premium versiju.

Ienākot aplikācijā, būs nepieciešams izveidot savu profilu, un tad varēs redzēt Geocaching karti, kurā ir atzīmēti visi apkārt esošie slēpņi. Nospiežot uz slēpņa, var redzēt tā nosaukumu, grūtības pakāpi, lielumu un pavedienu, kā atrast slēpni. Pēc slēpņa atrašanas nepieciešams atzīmēt aplikācijā, ka slēpnis ir atrasts, un parakstīties geocach grāmatiņā, kura atrodas konteinerā.

Slēpņošana ir lieliska nodarbe ikvienam, īpaši piedzīvojumu meklētājiem vai aktīva dzīvesveida cienītājiem. Tāpat tā ir lieliska iespēja iepazīt kādu vietu vēl tuvāk un apmeklēt interesantākās un, iespējams, noslēpumainākās vietas noteiktajā reģionā.

Bieži vien slēpņa meklēšana var aizņemt vairākas stundas, kas piešķir šai nodarbei īpašu adrenalīnu un interesi darīt to vēl un vēl.

Sandis Proms

Aktīvi norit jauniešu vasaras nodarbinātības programma

Šī gada pavasarī notika pieteikšanās Daugavpils novada skolēnu vasaras nodarbinātības programmai.

Darbs skolēniem tiek nodrošināts laika posmā no 1. jūnija līdz 31. augustam, ņemot vērā epidemioloģisko situāciju un pandēmijas ierobežošanas pasākumus.

Šogad Daugavpils novada pašvaldība bija gatava apmaksāt 138 darbavietas jauniešiem. No uzņēmēju puses tika

piedāvātas 144 vakances, no kurām 11 bija NVA programmas vakances. Dažādos uzņēmumos strādāt pieteicās 147 jaunieši.

Apkopojot pieteikumu skaitu, atlasot atbilstošos kandidātus, kopumā Daugavpils novada teritorijā sāka darboties 149 jaunieši. No tiem 138 strādā pašvaldības programmā, bet 11 NVA nodarbinātības projekta ietvaros.

Daugavpils novadā darba iespē-

jas jauniešiem nodrošina komunālās saimniecības uzņēmums, tūrisma bāzes, zemnieku saimniecības un tirdzniecības uzņēmumi.

Uz darbu vasarā varēja pretendēt arī tie skolēni vai profesionālo izglītības iestāžu audzēkņi, kuri nav deklarēti Daugavpils novadā, bet mācās kādā no Daugavpils novada vispārējās vai profesionālās izglītības iestādēm.

Pašvaldība nodrošina finansējumu

darba algas apmaksai ne vairāk kā 4 stundām dienā un ne ilgāk kā 10 darba dienas, ja skolēnam ir 14 – 15 gadi; 20 darba dienas, ja skolēnam ir 16 – 19 gadi, valstī noteiktās minimālās stundas likmes apmērā.

Apkopoja: Dainis Bitiņš

Studējošie jaunieši var pieteikties pašvaldības stipendijai

Daugavpils novadā ir izsludināta jauno speciālistu piesaistes programma. Stipendijai var pieteikties jebkurš novadā deklarētais studējošais, kurš uzsāk vai turpina studēt kādā no pašvaldības atbalstāmajām specialitātēm.

Lai noteiktu atbalstāmās studiju specialitātes, tika aptaujāti 162 novada uzņēmēji, no kuriem atsaucās tikai četri, kuriem vajadzīgi speciālisti. Šogad uzņēmēji vēlas piesaistīt ceļu būves inženierus, laukropības speciālistu ar specializāciju lopkopībā, krievu valodas kā svešvalodas pedagogu ārzemnieku apmācībai un logopēdu/audiologopēdu.

Lai sniegtu priekšstatu par sagaidāmo darbavietu, devāmies uz Lielbornes muižu, kur tiek meklēts topošais krievu valodas kā svešvalodas pasniedzējs ārzemnieku apmācībai. Šajā specialitātē paredzēts piešķirt stipendiju vienam topošajam speciālistam, kurš ir vismaz 2. kursa students.

Lielbornes muižas vadītāja Nora Poiša: “Mēs piedāvājam krievu valodas mācības ārzemniekiem. Strādājam ar vairāk kā 45 valstīm. Lielbornes muižā uzsākām restaurācijas darbus, lai šeit izveidotu centru vadošajiem darbiniekiem. Tie ir ārvalstu studenti, bet pieauguši cilvēki, ar vidējo vecumu 35 gadi, kuri šeit mācīsies krievu valodu.”

Mācības centrā norisinās jau vairākus

gadus, bet šobrīd tiek gaidīta atļauja, lai varētu mācīt klātienē, un līdz ar to brīdi valodas centra darbība tiks atsākta.

No topošā pasniedzēja sagaida interesi par daudzām lietām un pozitīvu attieksmi pret darbu, jo tie, kas atbrauc uz Lielborni, ir visdažādāko profesiju speciālisti. Darbs tiks nodrošināts katru dienu, ar pilnu darba grafiku tādā apjomā, kas pasniedzējam ļauj kvalitatīvi darboties ar studējošiem.

“Vienam vajag, lai viņam palīdz apgūt krievu valodu juridiskām vajadzībām, citam tā nepieciešama ceļošanai, citam

kā medicīnas speciālistam u.tml., līdz ar to arī pasniedzējam ir jābūt ieinteresētam, erudītam un jāklūst aizvien zinošākam,” skaidro Poiša.

Krievu valodas programma, kas šeit tiks pasniegta, ir akreditēta Latvijas Izglītības un zinātnes ministrijā, un ir atzīta arī starptautiskā līmenī. Mācību programmas tiek nepārtraukti uzlabotas.

“Pieredze rāda, ja cilvēks pie mums atnāk strādāt, tad lielākā daļa pie mums paliek daudzus gadus. Mēs esam cilvēkiem draudzīgs uzņēmums, mēģinām saprast ikdienas problēmas, esam atbils-

tošā atalgojuma devējs šajā nozarē, turklāt šeit ir skaista vieta!”

Pašvaldības stipendiju var saņemt jebkura kursa studējošie bakalaura un maģistra profesionālajās vai akadēmiskajās studijās.

Pirms stipendijas saņemšanas studējošais varēs slēgt trīspusēju vienošanos ar domi un uzņēmēju, kurš garantēs, ka tas speciālistu gaidīs un pēc absolvēšanas nodrošinās ar darbu.

Stipendijas apmērs būs atkarīgs no studiju gada – 1. kursā studējošam tiks maksāts 150 eiro mēnesī, 2. un 3. kursa studentam – 200 eiro mēnesī; 4. kursa un augstāko kursu studējošiem, kā arī maģistra studiju programmā studējošajiem – 250 eiro mēnesī.

Pastāv arī tā saucamā “Vienreizējā stipendija” 2000 eiro apmērā, kas tiks izmaksāta pēdējo kursu studentiem. Vienreizējai stipendijai var pieteikties students neatkarīgi no deklarētās dzīvesvietas vai mācību iestādes.

Stipendijām varēs pieteikties līdz šī gada 1. septembrim.

Vairāk informācijas par pieteikšanos un nosacījumiem meklējiet Daugavpils novada pašvaldības mājaslapā un sociālajā vietnē Facebook.

Dainis Bitiņš

DAUGAVPILS NOVADA PERSONĪBA IZSŪTĪJUMĀ

Antons Rubenis. 1941. gada deportācijas

Pirmās masveida deportācijas Latvijas teritorijā notika jau 1941. gada jūnijā, kad tika aizturēti un izvesti uz NKVD koncentrācijas nometnēm vai mūža izsūtīšanu attālos PSRS apvidos vairāk nekā 15 400 PSRS okupētās Latvijas civiliedzīvotāji. Kopumā, pamatojoties uz VK(b)P CK un PSRS Tautas komisāru padomes 1941. gada 14. maija lēmumu Nr.1299-526ss, 1941. gadā deportēja 0,78% no visiem Latvijas iedzīvotājiem. 1941. gadā no Kalupes pagasta "Borovkas" sādžas tika represēti un izsūtīti uz tālo Sibīriju arī Vaboles sešklasīgās pamatskolas (tag. Vaboles vidusskolas) pārzinis Antons Rubenis kopā ar sievu Vandu un viņu trim bērniem.

A. Rubenis dzimis 1899. gada 27. janvārī Aizkalnes pagastā. Pēc tautības būdams latvietis, Rubenis allaž jutis lojalitāti pret Latvijas valsti. Viņam bijusi sava veida misijas apziņa un patika pret pedagoga darbu, līdz ar to pēc pilsētas skolas beigšanas, nolīcis pārbaudījumus ģimnāzijas kursa apmērā tādos priekšmetos kā ģeogrāfija, kosmogrāfija, ģeoloģija un matemātika, iestājās skolotāju sagatavošanas kursos. Pēc skolotāju sagatavošanas kursu pabeigšanas no 1921. līdz 1941. gadam vadījis Vaboles sešklasīgo pamatskolu. Skolu Rubenis vadījis pārliecinoši, stingri, bet arī ar cieņu pret saviem kolēģiem un izglītojamajiem.

Skolas absolvente G. Skrinda skolas pārzini A. Rubeni atceras kā ļoti stingru un kārtību mīlošu cilvēku. "Skolēnus par viņu pārkāpumiem sodīja ļoti bargi. Tos, kuri "vizinājās" pa margām, viņš sodīja ar nostādīšanu sporta zālē uz ceļiem uz neierobežotu laiku. Skolēns drīkstēja piecelties tikai ar viņa atļauju", strikto skolas pārzini Rubeni atceras absolvente.

Vaboles skolā bieži mainījās skolotāji, tomēr A. Rubenis palika uzticīgs savam novadam un pagastam, kurā atradās viņa vadītā skola, un deva ieguldījumu pagasta bērnu izglītošanā. Skolas absolventi bieži vien skolas pārzini atminas kā prasīgu, godīgu, gudru un cienījamu cilvēku. A. Rubenis mācējis savos skolēnos attīstīt prasmi mīlēt savu dzimto vietu un kopt tās tradīcijas, kas nav mazsvarīgs faktors cilvēka kā individualitātes un personības attīstībā.

Skolas absolvente A. Skuķe atceras:

"Pretī vecajai sporta zālei pie sienas karājās Ulmaņa portrets. Savukārt blakus durvīm atradās krucifikss, katru rītu 1.-6. klašu skolēni pulcējās uz rīta lūgšanu. (...) Beigās mēs dziedājām "Ved myus pi Dīva" un "Jezus Sirds, Tev vālam tū". Tas liek secināt, ka A. Rubenis, būdams skolas pārzinis, cienīja tā laika pastāvošo varu, bet neliedza arī savas skolas bērniem cienīt un godāt katoliskās tradīcijas un dzimto latgaliešu valodu.

A. Rubenis baudīja ne vien skolas bērnu, bet arī savu kolēģu un vietējo iedzīvotāju cieņu un simpātijas. Antons bieži vien kopā ar domubiedriem svētdienās pie skolas esošajā lapenē sniedza vijoli koncertu. Skolas absolvente A. Kudeiko atceras: "Sirsniņa pukstēja, jo tā bija manas dzīves pirmā skolas diena, bet bailes nejutu, jo skolas direktors Antons Rubenis bija pazīstams. Kopā ar tēvu un vēl pāris skolotājiem svētdienās sniedza vijoli koncertu skolas lapenē, bet mēs ar māti lejā, muižas dārzā, sēdējām un klausījāmies brīnišķīgo mūziku!"

Pamatojoties uz Lūkuma par Latvijas profesiju kameru 7. pantu, 1939. gadā A. Rubenis tika iecelts par Latvijas profesiju kameras locekli. Tirdzniecības un rūpniecības kamera bija 1934. gada 21. decembrī ar Ulmaņa valdības likumu izveidota organizācija, kas no 1935. gada 1. janvāra darbojās Finanšu ministrijas pakļautībā. Kameras sākotnējais uzdevums bija pārstāvēt un veicināt tirdzniecības un rūpniecības attīstību valstī. Tā pārstāvēja tirdzniecības un rūpniecības intereses valsts iestādēs, pētīja ekonomisko situāciju, izstrādāja un apsprieda ierosinājumus ekonomikas veicināšanai, deva atsauksmes par likumu, rīkojumu un saistošo noteikumu piemērotību, apkaroja spekulāciju utt. Mūsdienās Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera ir nevalstiska, politiski neitrāla, brīvprātīga Latvijas uzņēmumu organizācija, kuras mērķis ir veidot uzņēmējdarbībai labvēlīgu vidi, apziņot un aizstāvēt Latvijas uzņēmumu saimnieciskās intereses un realizējot uzņēmējdarbību veicinošus projektus.

Lai arī kā A. Rubenis mīlēja savu darbu un priecājās par tā augļiem, tomēr lielākā mūža mīlestība viņam bija sieva Vanda Rubene un viņu trīs bērni – dēli Romualds un Teodors un meita

Olimpija. Vanda Rubene pēc tautības bija latviete, pabeigusi septiņklasīgo ģimnāziju, nolikusi pārbaudījumus ģimnāzijas kursa apmērā latviešu valodā un Latvijas vēsturē. Pabeigusi sekmīgi arī skolotāju sagatavošanas kursu. Kopš 1924. gada Vanda strādājusi par skolotāju Vaboles sešklasīgajā pamatskolā, kur Antons arī noskatījies savu topošo sievu un bērnu māti. Kā atceras skolas absolvente un Vaboles pagasta bijusī iedzīvotāja A. Kudeiko, Antona un Vandas Rubenu dēls Romualds bijis visu skolas meiteņu elks. No pārejiem lauku bērniem Romualds atšķīries ar to, ka viņš bija labāk ģērbts nekā pārejie tā laika vietējie bērni. Vecāki tērpuši dēlu pelēkās, īsās biksēs, baltās zeķēs ar pušķiem virs celišiem, mugurā tam bijis balts krekls un ap kaklu apsietas tautiska prievīte, galvā – mazpulkas cepure.

Diemžēl laimīgo ikdienu un ģimenes dzīves idilli mierīgajā Vaboles muižas teritorijā 1941. gadā izjauca pirmā masveida izsūtīšana. Skolotājs un kultūras darbinieks Pēteris Zariņš šo laiku atceras kā trauksmes un neziņas pilnu: "Arī Vabolē ir notikusi politisko šķēpu laušana. Tur notika boļševiku aktivistu sapulces, kā arī apcietinājumi un aresti. 1941. gadā kāds no iedzīvotājiem it kā atbrīvots, palaists iet, bet tad tam no mugurpuses tika izšauts... No Vaboles skolas, kad tika

atvērti "Golgāta" vārti, tika izvesti trīs skolotāji, no tiem – arī skolas pārzinis ar ģimeni." 1941. gada 14. jūnijā Rubenu ģimene ar trim maziem bērniem tika izsūtīta uz Kirovas apgabalu Vjatlagu, kur skolas pārzinis 1942. gadā tika nežēlīgi nošauts. Kad pēc Latvijā palikušo izsūtīto bērnu radnieku lūguma LPSR Izglītības ministrija 1946. un 1947. gadā organizēja latviešu bērnu bāreņu un pusbāreņu reevakuāciju no spēcīnētājuma vietām Sibīrijā, tad arī mazajam Romualdam Rubenim ar māsu izdevās atgriezties Latvijā. 1946. gadā 12 reisos izdevās atvest uz Latviju vairāk nekā 1300 bērnu. Viņi tika nodoti audzināšanā radnieku ģimenes vai Latvijas bērnu namos. Diemžēl Rubenu bērnu tālākais liktenis nav zināms.

1950. gadā, pieminot izsūtītos skolotājus Rubenus un skolotāju A. Vaivodu, skolas dārzā skolēni iestādīja dzīvības kokus.

Pašizliedzīgs, mīlestības un cieņas pilns ir bijis skolotāja un Vaboles skolas pārzina A. Rubena dzīves ceļš. Šodien, atskatoties uz skolas pārzina paveikto skolas un skolēnu labā, var teikt – Skolotāj, paldies Jums!

*Ilze Ozoliņa,
Skrindu dzimtas muzeja vecākā
speciāliste*

Višķu pagastā par 1,7 miljoniem eiro attīrīs mazuta glabātavas

Višķu pagastā ar Norvēģijas grantu finansējuma palīdzību par 1,7 miljoniem eiro attīrīs piesārņotu teritoriju – mazuta glabātavas.

Ar Norvēģijas grantu finansējuma palīdzību turpinās investīcijas Latvijas vides atveseļošanā. Tā ietvaros par kopumā 12 miljoniem eiro tuvāko triju gadu laikā tiks veikti sanācijas darbi vēsturiski piesārņotās vietās Kurzēm un Latgalē.

Latvijā kopumā ir vairāk nekā 3500 piesārņotu un potenciāli piesārņotu teritoriju. Lielākā daļa no tām ir pa-

domju laiku vidi postošs vēsturiskais mantojums. To vidū ir arī Višķu pagasta mazuta glabātavas, kuru sanācijai atvēlēti 1,7 miljoni eiro, informēja Daugavpils novada domes Attīstības pārvaldes vadītāja Vita Rūtiņa.

Inčukalna sērskābā gudrona dīķu sanācija ir līdz šim apjomīgākais vides projekts, kas pabeigts šogad. Višķu mazuta tvertnes ir viens no nākamajiem sanācijas projektiem.

"Tas ir tāds sava veida vēsturiskais mantojums Višķos, kur ir konstatēts piesārņojums. Tā ir Višķu tehnikuma

industriālā zona. Pāri ceļam bija katlu māja, kur vēl tagad redzams skurstenis. Tai arī tika būvēta mazuta saimniecība, kur tika glabāts mazuts un veikta tā sildīšana. Ar to arī tika apkurināts Višķu ciemats," skaidroja Daugavpils novada Višķu pagasta pārvaldes vadītājs Jānis Proms.

Pirms pāris gadiem Daugavpils novada dome pieņēma lēmumu Višķos veikt izpēti, lai izprastu, cik daudz mazuta palicis tvertnēs, kādu piesārņojumu apkārtējai videi tas nodara un kas jāveic, lai šo teritoriju sakārtotu.

"Viss stāv uz vietas, ir mazuta smaka un saules starojums, kas veicina tās izdalīšanos. Mēs kā pagasts katru mēnesi veicām apsekošanu un reģistrāciju žurnālos, sadarbojamies ar reģionālo vides pārvaldi Daugavpilī. Tas objekts ir nepatīkams piesārņojums šeit, skaistajā vietā – Višķos. Labi, ka ir izdevies šo projektu gūt, tas ir liels pluss mūsu pagastam un tā nākotnei. Ja šo objektu nesakārto, tad var būt grunts piesārņojums," atzina Višķu pagasta pārvaldes vadītājs.

1,7 miljoni eiro ir līdzekļi, kas pare-

dzēti tieši šīs vietas Višķos sanācijai, skaidroja Daugavpils novada domes Attīstības pārvaldes vadītāja Vita Rūtiņa: „Mēs ceram, ka šo vietu sakārtosim un piesārņojumu novērsīsim. Šis projekts, ko finansiāli atbalsta Norvēģijas finanšu instruments, ir mūsu veiksmes stāsts. Šis finansējums arī ir paredzēts tām vietām, kur piesārņotājs nav zināms vai piesārņotāja kā juridiskās personas nav. Šī ir tā situācija, kad pagasts ir pārņēmis šo

teritoriju ar vēsturisko piesārņojumu, ar kuru mums kā pašvaldībai ir jātiecas galā. Višķu teritorija mums novadā plānošanas dokumentos ir iezīmēta kā novada nozīmes attīstības centrs. Šādas teritorijas ir jāsaprot, lai iedzīvotāji varētu dzīvot drošā vidē.”

Sanācijas projekts Višķos turpināsies trīs gadus, tas būs apjomīgs un arī vērsts uz sabiedrības informēšanu, stāsta projekta koordinatore, Daugavpils novada domes Attīstības pārvaldes

speciāliste Juta Valaine.

„Projekta īstenošana sāksies 1. augustā. Tie būs gan demontāžas un sanācijas darbi, vēlāk rekultivācija. Paralēli būs arī liela sabiedrības informēšanas un izpratnes kampaņa par klimata pārmaiņām. Tas arī būs uzskatāms piemērs Augšdaugavas novadā, ka ir šis vēsturiskais piesārņojums, kā mēs ar to cīnāmies un kādas sekas būtu, ja mēs to nedarītu,” sacīja Valaine.

Faktiski no padomju laika mantojuma, mazuta tvertnēm, ar šo projektu Višķos paliks vien atmiņas un laba vēsts nākotnei, pauda projekta īsteno-tāji.

Pirmos rezultātus varēs redzēt jau 2024. gadā, kad no 3500 piesārņotajām un potenciāli piesārņotajām teritorijām Latvijas kartē izzudīs Višķu mazuta tvertņu objekts.

lsm.lv

Daugavpils novadā tiek veiksmīgi īstenoti deinstitutionalizācijas pasākumi

Īstenojot projektu “Deinstitutionalizācijas pasākumu īstenošanu Latgales reģionā” (9.2.2.1./15/I/005), daudzi unikāli Daugavpils novada iedzīvotāji (personas ar īpašām vajadzībām) ir veiksmīgi integrējušies sabiedrībā un uzsākuši jaunu dzīvi. Projekta ietvaros šīm personām tika veikta individuālo vajadzību izvērtēšana un rezultātā izstrādāts atbalsta plāns. Pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem un bērniem ar funkcionāliem traucējumiem ar projekta atbalstu ir iespēja saņemt sabiedrībā balstītus sociālos pakalpojumus.

2020. gadā no pilngadīgām personām ar GRT divas bija darba attiecībās un viena persona veica brīvprātīgo darbu. Deviņām personām, kuras izvērtētas DI projekta ietvaros, tika sniegts Dienas aprūpes centra pakalpojums.

Dienas aprūpes centrs strādā katru darba dienu. Pērn sakarā ar Covid-19 radīto situāciju valstī Dienas aprūpes centrs klientus uzņēma tikai 189 dienas no iespējamās 251 darba dienas.

Deviņām personām par 2020. gada periodu projekta ietvaros tika sniegtas 111 psihologa konsultācijas un individuālais atbalsts.

2020. gadā sabiedrībā balstītus pa-

kalpojumus saņēma arī bērni ar funkcionāliem traucējumiem (FT), kuri dzīvo ģimenēs.

Aprūpes pakalpojums ir jauns, inovatīvs pakalpojums, kas 2020. gadā Daugavpils novadā kļuva pieprasīts no bērnu ar FT likumisko pārstāvju puses.

Pakalpojuma sniegšana tika uzsākta 11 bērniem, kuriem ar Veselības un darbaspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijas atzinumu noteiktas medicīniskās indikācijas īpašas kopšanas nepieciešamībai, laika posmā no 06.01.2020. līdz 30.12.2020. šie klienti saņēmuši 3095 aprūpes stundas savā dzīvesvietā.

Viens bērns ar invaliditāti 2020. gadā divas reizes saņēma fizioterapijas pakalpojumu.

Bērnu ar FT likumiskajiem pārstāvjiem vai audžuģimenēm tiek nodrošināti dažādi sociālās rehabilitācijas pakalpojumi - psihologa pakalpojumi, rehabilitologa pakalpojumi, fizioterapija, kā arī izglītojošās atbalsta grupas ne vairāk kā 20 pakalpojuma sniegšanas reizes par vienu bērnu ar FT visā projekta īstenošanas laikā. Tādējādi bērnu ar FT vecākiem ir iespēja uzturēt vai uzlabot savu bērnu fizisko, sensoro,

intelektuālo un sociālo funkcionēšanas līmeni, kā arī saņemt pilnvērtīgu un daudzpusīgu atbalstu. 2020. gadā pēc atbalsta pakalpojumiem vērsās piecu bērnu ar funkcionāliem traucējumiem likumiskie pārstāvji. Tika sniegti trīs psihologa pakalpojumi un 32 individuālās fizioterapijas nodarbības.

Kā arī 2020. gadā tika sniegts īslaicīgās aprūpes jeb “atelpas brīža” pakalpojums Aleksandrovas pamatskolā, papildus organizējot specializētā trans-

porta pakalpojumu nokļūšanai uz pakalpojuma sniegšanas vietu. Trīs bērni, kuriem ar Veselības un darbaspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijas atzinumu noteiktas medicīniskās indikācijas īpašas kopšanas nepieciešamībai, Aleksandrovas pamatskolā pavadīja 24 diennaktis.

 Sociālais dienests

Neparastākie vietu nosaukumi Daugavpils novadā

Latvijā ir sastopami visai neparasti vietu nosaukumi, kuru izcelsme bieži vien grūti izskaidrojama. Daudzi nosaukumi liecina par vietējo ļaužu humora izjūtu, daudzi saistās ar kādām senām vēstures niansēm, cilvēku nodarbošanos.

Interesanti vietu nosaukumi atrodami arī Daugavpils novadā. Tos var atrast Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūras datu bāzē.

Daugavpils novadā tūristu uzmanību piesaista citu zemju vietvārdi, piemēram, Medumu pagastā ir apdzīvota vieta Ēģipte un pat Ēģiptes luterāņu baznīca, Dubnas pagastā ir sava Parīze – vieta ar nosaukumu Pariža, Kalkūnes pagastā – Jeruzāleme, bet Višķu pagastā – Moskovskaja.

Neparasti nosaukumi ir arī lielākām un mazākām upītēm, kas šķērso novada teritoriju. Piemēram, Dubnas pagastā tek upe Kampinskaja kanava, Sventes pagastā - Kanceuhas leja, Laucesas pagastā – Karčennaja, bet Tabores pagastā – Molčanovka, Kalkūnes pagastā – Lilienfeldes upīte, savukārt Maļinovas pagastā sastopamas upes Lielā Muša un Mazā Muša.

Ne mazāk interesanti ir arī ezeru nosaukumi, piemēram, Adatiņa (Līksnas pagasts), Akacītis (Medumu pagasts), Golodajevkas jeb Golodovkas ezers (Medumu pagasts), Kurlais ezers (Višķu pagasts), Latišonku ezers (Sventes pagasts), Žaidu jeb Žīdu ezers Līksnas pagastā.

Īpaši interesanti ir novada viensētu un ciemu nosaukumi. Daži no tiem liecina, ka viensētās dzīvo īsti darbarūķi – Censoņi, Darbiņmāja, Eņģu māja, Grābekļi, Kapļi, Labdari, Labklājība, Krūžu māja.

Dažkārt māju nosaukumos manāmi eksotiski akcenti – Brazīlija, Bronza, Džoni, Kaktusi, Zevs, Karma, Paradīze, Paradīzes stūrītis, Palmas, Latoraja, Markitanti, Napaleona lauks.

Ļaudis nav vairājušies pat no kukaiņu pieminēšanas māju vārdos, jo visa dieva radībiņa ir cienījama – Blusas, Blusu mājas, Vaboles.

Sastopami arī romantiski nosaukumi, kā Mēnesnīca, Mēnesgaismas, Mēneškalns, Gulbju Pāris, Stārķu pils, Stārķu Ligzda, Jaunava, Pagātnes, Pagātnītes, Nāras.

Bet par dažu māju nosaukumiem atliek vien minēt - Aļģes, Gurķi, Nātres, Asie Stūri, Atraitnes, Bārenīši, Bandinieki, Kangari, Dūmu māja, Ērmi, Krievi, Jautrkalniņi, Kauliņi, Kreiļi, Lauka Ļāperi, Maisi, Cukurkalns, Naudaskalns, Nūja, Latī, Pampoļi, Prestiži, Trokšņi, Zobi.

Māju nosaukumos manāmas arī senču tradīcijas un literatūras ietek-

me - Baznīcēni, Kapsētnieki, Dievdoti, Dieviņi, Veļu māja, Raiņi, Spīdolas.

Par latviešu līgošanas tradīcijām liecina arī šo svētku vārdā nosauktas viensētas – Līgo, Līgotāji, Līgas, Līgotņi.

Bieži vien sastopami ciemi ar līdzīgiem nosaukumiem - Mazās Kļockas un Lielās Kļockas, Lielā Baranovska un Mazā Baranovska, kā arī sādžas, nosauktas kādas dzimtas vārdā - Somugols, Somukokts.

Apkopoja: Inese Minova

Iedzīvotāji var izdrukāt Covid-19 sertifikātu Augšdaugavas novada bibliotēkās

Veselības ministrija un Nacionālais veselības dienests informē, ka šī gada 1. jūnijā Latvijas Republikā tika uzsākta digitālā Covid-19 sertifikāta izmantošana. Digitālie sertifikāti ir apliecinājumi tam, ka iedzīvotājs ir vakcinējies pret Covid-19, veicis laboratorisko testu vai pārslimojis Covid-19.

Savukārt no 9. jūnija Latvijas Republika ir pievienojusies Eiropas digitālā Covid-19 sertifikāta vārtejai, kas nodrošina datu apmaiņu ar Eiropas Savienības (ES) dalībvalstīm par digi-

tālajos sertifikātos ietvertu informāciju un sniedz iespēju pārlicināties par Latvijā izveidoto sertifikātu derīgumu un autentiskumu.

Tas nozīmē, ka:

- Latvijas iedzīvotāji var uzrādīt savus Latvijā izveidotos digitālos sertifikātus, dodoties uz citām ES dalībvalstīm (valstīs, kuras ir pieslēgušās vārtejai).
- Institūcijas un uzņēmumi Latvijā var pārbaudīt gan Latvijas iedzīvotāju, gan ieceļojošo ES

iedzīvotāju sertifikātus (to valstu sertifikātus, kuras ir pieslēgušās vārtejai).

- Latvijas iedzīvotāju sertifikātu skenēšanu var veikt ikviens uzņēmums, kurš atbilstoši spēkā esošajam normatīvajam regulējumam plāno nodrošināt klātienē darbu vakcinētiem darbiniekiem.

Informācija par visām dalībvalstīm, kuras jau ir pievienojušās vārtejai, tiek aktualizēta Eiropas Komisijas tīmekļvietnē. Plānots, ka no 1. jūlija ES digitālā Covid-19 sertifikāta vārtejai

pievienosies lielākā daļa dalībvalstu un pakāpeniski, sešu nedēļu pārejas periodā, pievienosies visas.

Augšdaugavas novada iedzīvotājiem ir iespēja izdrukāt Covid-19 sertifikātu novada bibliotēkās.

Informācija par Augšdaugavas novada bibliotēkām:

<https://www.daugavpilsnovads.lv/kultura-kategorija/bibliotekas/>

<https://www.ilukste.lv/kultura/>

Pirms 100 gadiem uzsākta Laucesas katoļu baznīcas jaunās ēkas celtniecība

Laucesas Svēto Pētera un Pāvila Romas katoļu baznīca ir Romas katoļu Rīgas metropolijas Jelgavas diecēzes draudzes baznīca. Tā atrodas Daugavpils novada Laucesas pagasta Otro Pesku ciemā.

16. gadsimtā Laucesā bija luterāņu baznīca, kas 1636. gadā pēc mācītāja nāves tika nodota katoļu draudzei.

No 1665. gada šeit darbojās jezuīti. 1724. gadā tie nodibināja pastāvīgu misijas staciju, kas darbojās līdz 1783. gadam. 1710. gadā pēc bijušā jezuīta, bīskapa Teodora Līdinghauzena–Volfa iniciatīvas tika uzcelta draudzes koka baznīca, kuru 1795. gadā nomainīja plašāks krustveida plānojuma koka dievnams ar septiņiem altāriem. Ēka nodega 1917. vai 1918. gadā zakristiāna dēļ, kurš nenodzēsa sveci.

Tagadējā koka baznīca tika celta 1921.—1923. gadā. Laikā no 1976. līdz 1979. gadam un 1982. gadā tajā tika veikti lielākie remondarbi. 1981. gadā blakus baznīcai tika uzbūvēts koka zvanu tornis.

Pēc prāvesta Eugēnija Klavcāna meta, izmantojot stilizētas neobaroka

formas un klasiskā ordera elementus, 1988. gadā izgatavots centrālais altāris (galdnieks Mihails Medvedevs), kā arī divi sānu altāri. Baznīcas centrālā altāra glezna "Sv. Pēteris un Pāvils"

tapusi 20. gadsimta pirmajā ceturksnī un iegādāta Varšavā. 20. gadsimta 80. gados no tuvējās apkārtnes meistariem – Laberta Tirranena un Aleksandra Festerā iegūtas vairākas amatnieciska

rakstura gleznas. Līdzās dievnamam atrodas zvanu tornis (1981) – plānā kvadrātveida koka būve ar četrslīpju jumtu.

Baznīca plānā veido taisnstūri ar poligonālu apsīdu un abpus tai izvirzītajiem sakristeju apjomiem. Tā ir trīsjomu celtnie ar neierastu ieejas fasādes kompozīciju — tās trīsstūra zeltmini vainago trīs zemi torņi, no kuriem vidējais ir lielākais.

Blakus baznīcai atrodas Laucesas katoļu kapi, kur ir daudz vecu kapakmeņu.

Apkārt baznīcas dārzam izbūvēts mūra žogs ar 14 sarkanu ķieģeļu stabiem. Šis žogs palicis vēl no iepriekšējās baznīcas. Dārza kreisajā stūrī ir zvanu tornis, kas celts no baļķiem. Netālu no šī torņa apbedīts prāvests Tadejs Ronkaitis (1859 — 1928).

Dainis Bitiņš

Kapusvētki Daugavpils novada draudzēs

Ambeļu pagasta draudzes kapi

1. augustā plkst. 14.00 Ambeļu kapos.

Demenes pagasta draudžu kapi

10. jūlijā plkst. 10.00 Demenes luterāņu kapos;

24. jūlijā plkst. 12.00 Šemberga kapos;

7. augustā plkst. 12.00 Faļtopu kapos;

28. augustā plkst. 12.00 Pakapiņu kapos.

Jezupovas draudzes kapi

10. jūlijā plkst. 13.00 Stropu kapos;

17. jūlijā plkst. 14.00 Jurīšu kapos;

25. jūlijā plkst. 15.00 Kokinu kapos.

Spruktu Sv. Antona Romas katoļu draudzes kapi

1. augustā plkst. 12.00 Spruktu kapos Sv. Mise par mirušajiem, pēc Sv. Mises – kapusvētki;

7. augustā plkst. 14.00 Spruktu komunālajos kapos;

21. augustā plkst. 14.00 Rudānu kapos.

Sventes pagasta kapi

10. jūlijā plkst. 14.00 Purnieku kapos;

11. jūlijā plkst. 14.30 Sventes kapos.

Višķu draudzes kapi

22. augustā plkst. 13.00 Višķu kapos.

Mūžībā aizgājuši

Ambeļu pagastā

Anatolijs Ivanovs (1959.g.)

Demenes pagastā

Mavra Semjonova (1928.g.)

Jānis Saproviskis (1953.g.)

Kalkūnes pagastā

Svetlana Kičigina (1969.g.)

Tatjana Bučeļa (1955.g.)

Kalupes pagastā

Jānis Krūmiņš (1961.g.)

Raimonds Trops (1984.g.)

Ēvalds Grancovskis (1961.g.)

Laucesas pagastā

Anisija Minčenko (1941.g.)

Līksnas pagastā

Jāzeps Pakers (1959.g.)

Sergejs Buiko (1971.g.)

Anna Smagare (1936.g.)

Naujenes pagastā

Irēna Zemlicka (1965.g.)

Ēvalds Simanovs (1942.g.)

Anna Nurka (1933.g.)

Skrudalienas pagastā

Marija Sivačova (1930.g.)

Lukija Bogačova (1936.g.)

Vasilis Prokopovs (1938.g.)

Sventes pagastā

Ilgars Bebris (1932.g.)

Vaboles pagastā

Viktors Bartjuks (1952.g.)

Broņislava Orbidāne (1937.g.)

Višķu pagastā

Marija Šaršune (1944.g.)

Jakovs Mihailovs (1959.g.)

Marina Arhipceva (1977.g.)

*Izsakām līdzjūtību
mūžībā aizgājušo tuviniekiem*

Gods kalpot grāmatu draugiem

30. jūnijs bija pēdējā darba diena Nīcgales Tautas bibliotēkas vadītājai Rutai Bogdanovai, kura pēc 31 nostrādāta darba gada šajā amatā nolēmusi doties pelnītā atpūtā.

Nīcgales Tautas bibliotēkas blogā sociālajos tīklos Facebook viņa ierakstījusi, ka turpmāk šis profils pastāvēs kā atmiņu stāsts par Rutas laiku, darbu un sadarbību ar lasītājiem, kas aizsākusies vēl 20. gadsimtā: “Turpināsim sarunas par šo laiku un seniem notikumiem, lai nepazūd atmiņas, būs interesanti mūsu bērniem un mazbērniem atrast atbildes uz jautājumu - nīcgālieši laikmetu griežos.”

Taču arī turpmākais dzīves posms solās būt gana piesātināts, jo Ruta nolēmusi savu laiku veltīt māšai Sandrai, kļūstot par pilntiesīgu viņas asistentu. Tagad arī būšot vairāk laika, ko pavadīt ar mazmeitiņu Agati.

Vietējie iedzīvotāji gan skums pēc savas bibliotēkāres Rutas, pie kuras allaž nāca ar prieku, jo vienmēr tika sirsnīgi sagaidīti un mājup devās ar jaunu interesantu lasāmvielu.

Jautāta, kas viņu visvairāk saista bibliotēkāres darbā, Ruta Bogdanova neminoties teic – kalpošana grāmatu draugiem.

Ruta uzskata, ka bibliotēkāra darbs nācis likumsakarīgi, jo saikne ar literatūru viņas dzimtā bijusi vienmēr. Viņas vecmāmiņa Veronika nevienu dienu nebija gājusi skolā, taču pati bija iemācījusies lasīt un parakstīties. Vectēvs bija pabeidzis trīs klases, taču abi bijuši ļoti sirdsgudri cilvēki.

Būdama aizrautīga novadpētniece, Ruta ievākusi daudz interesantas vēsturiskas informācijas par Nīcgales pagastu un tā ļaudīm, arī par savu dzimtu. Tēva māsa Valentīna kādu laiku strādājusi par bibliotekāri, bet Rutas tētis savām meitām bērībā vakaros lasījis priekšā

grāmatas. Viņa atceras, ka, lasot grāmatu par Šveiku, tēvs pats visu laiku ķīkcinājis. Viņš meitām stāstījis neparastas pasakas, kuras uzgājusi grāmatās vien vēlākos gados, jau būdama bibliotekāre. Grāmatas un literatūra viņu pavadījusi visu dzīvi, gan mācoties skolā, gan studējot dārzkopības agronomiju Bulduru sovhoztehnikumā, kur bijuši lieliski literatūras pedagogi. Jaunības gados Ruta aktīvi piedalījās pašdarbībā, spēlēja teātri, tas vēlāk noderējis, iestudējot izrādes ar mazajiem bibliotēkas apmeklētājiem.

Pirmā darbavieta Nīcgales purvā bija saistīta ar Bulduros iegūto izglītību, jau krietni vēlāk viņa ieguva sociālā pedagoga diplomu Rēzeknes Augstskolā. Strādāt par bibliotekāri Rutu uzaicinājusi kādreizējā Nīcgales pagasta priekšsēdētāja Lidijs Brakovska. “Pirms manis šajā telpā bija strādājuši frizieri, te visapkārt bija spalvas – cilvēku mati, varēja spilvenu papildīt,” smejas Ruta. Viņas vadībā

bibliotēka kļuva par mājiņu kultūrvidi pagastā. “Ko dara bibliotēkās? To pašu, ko mēs darījām skolās, darbā ar jaunākām klasēm, jo biju pionieru pulciņa vadītāja, spēlējām teātri. Visu, ko bijām mācījušies skolā – pasākumu apraksti, sacerējumi, viss, kas tika darīts kopā ar kaimiņu bērniem – koncerti no mājas uz māju, ar roku pārrakstījam žurnālus. Viss, ko bērībā ielika vecāki un skolā, nekas jauns,” īsumā savu darbu raksturo Ruta.

Ruta pati daudz lasa grāmatas, taču apmeklētājiem nevis iesaka kaut ko konkrētu, bet pastāsta citu lasītāju atsaukmes par katru grāmatu, ļaujot cilvēkam pašam izlemēt, vai viņam būtu interesanti to ņemt rokās. Pati Ruta dod priekšroku psiholoģijas literatūrai un detektīviem. “Kāpēc detektīvi? Tāpēc, ka detektīvos vienmēr uzvar labais. Pēc cīņas ar vēzi tikai detektīvi uzrunāja, jo īpaši zviedru autoru darbi, Lārsona “Meitene ar puķa

tetovējumu”, to esmu neskaitāmas reizes izlasījusi.” Ruta ar lielu aizrautību stāsta par grāmatām, kas viņu uzrunā, izņem no plaukta Klarisas Pinkolas Estesas grāmatu “Sievietes, kuras skrien ar vilkiem”, ko esot izlasījusi vienā elpas vilcienā.

Rutas iedvesmoti, grāmatu plauktos bieži ielūkojas arī paši jaunākie lasītāji. Kā piesaistīt lasīšanai jauno paaudzi, vienotas receptes neesot. “To var sarunāt, jo katru bērnu jūt,” saka Ruta. Viņa atzīst, ka jāļauj bērniem izvēlēties pašiem grāmatas, neko nedrīkst uzspiest vai noliegt, jo tāds ir katra paša ceļš uz sev tīkamo lasāmvielu.

Aizgājusi atpūtā, Ruta noskaņojusies pati kļūt par aktīvu bibliotēkas apmeklētāju, taču visticamāk tas notiks jau Liepājā, kurp viņa plāno pārcelties ar māsu, lai būtu blakus meitas ģimenei. “Man būs ļoti nepieciešama Lursoft laikrakstu bibliotēka. Arī tāpat lasīšu laikrakstus, žurnālus un grāmatas, jo man patīk grāmatas, kas smaržo pēc tipogrāfijas,” saka Ruta.

Pēdējā darba dienā teikt sirsnīgus pateicības vārdus un laba vēlējumu pie Rutas Bogdanovas ieradās Daugavpils novada Kultūras pārvaldes vadītāja Ināra Mukāne, Daugavpils novada bibliotēku metodiskā centra vadītāja Marina Baranovska un Nīcgales pagasta pārvaldes vadītājs Pēteris Stikāns, kuri pasniedza Daugavpils novada domes un Kultūras ministrijas Atzinības rakstu un Nīcgales pagasta Pateicības rakstu par mūža ieguldījumu, ilggadīgu, apzinīgu un radošu darbu bibliotēkā.

Ruta Bogdanova pateicās klātesošajiem, ka visus šos gadus viņai bija ļauts radoši izpausties un īstenot jaunas idejas bibliotēkas darba uzlabošanai un lasītāju piesaistei.

Inese Minova

Slutišķos iemirdzējās Vasaras saulgriežu ugunskuru taka

Īsi pirms Līgo svētkiem Slutišķu sādžā iemirdzējās ugunskuri, aicinot ikvienu doties pastaigā pa Vasaras saulgriežu ugunskuru taku un tvert maģiskās sajūtas Daugavas tuvumā.

Šajā interaktīvajā piedzīvojumā jautrība un laba oma sita augstu vilni.

Pie pirmā ugunskura apmeklētājiem bija jāiepazīst Saulgriežu ugunskuru takas bausļi, lai turpmākais svētku baudījums notiktu bez starpgadījumiem un atbilstoši šā brīža epidemioloģiskās drošības prasībām.

Neprecētās meitas varēja mest ozo-lā vainagu, lai uzzinātu, kad izies pie vīra.

Pie nākamā ugunskura ikviens varēja sev pagatavot īpašu našķi no rauga mīklas, proti, mīklas pikuci izrullēt, satīt ap koka mietiņu un uzcept ugunskurā. Baudot saulrieta burvību un silto vakaru, šāds našķis bija tieši laikā.

Turpinot ceļojumu pa ugunskuru taku, apmeklētājiem bija jāmin mīklas, lai iegūtu kādu saldu balvu, Daugavas krastā varēja uztaisīt piemiņas

foto īpašajā Slutišķu rāmītī, Markovas kalna pakājē varēja klausīties putnu dziesmas un baudīt maģiskus ugunskurus, bet pašā kalna virsotnē vilināja maiga stabules mūzika un varēja noklausīties Markovas pilskalna leģendu.

Visas takas garumā tika izvietotas kartītes ar īpašiem QR kodiem, kurus nolasot ar savām viedierīcēm, var iegūt daudzveidīgu informāciju par Jāņu dienas tradīcijām, ticējumiem, ūdens maģiju Jāņu naktī, iemācīties kurt

Jāņu ugunskuru un pīt Līgo vainagu. Vai zinājāt, ka Līgo vainags jāpin labā noskaņojumā? To un citas aizraujošas lietas varēja uzzināt, noskenējot QR kodu un noskatoties atbilstošu video.

Pasākumu rīkoja Daugavpils novada kultūras centrs “Vārpa” sadarbībā ar Naujenes Kultūras centru.

Inese Minova

ŠPOĢU MŪZIKAS UN MĀKSLAS SKOLA UZSĀK AUDZĒKŅU UZŅĒMŠANU 2021./2022. MĀCĪBU GADAM.

SKOLA PIEDĀVĀ AUDZĒKŅIEM MĀCĪBAS ŠĀDĀS PROGRAMMĀS:

VIZUĀLI PLASTISKĀ MĀKSLA
KLAVIERSPĒLE
AKORDEONA SPĒLE
KOKLES SPĒLE
VOKĀLĀS MŪZIKAS – KORA KLASE

IESNIEDZAMIE DOKUMENTI:

SKOLAS DIREKTORAM ADRESĒTS IESNIEGUMS (VEIDLAPA ATRODAMA
[HTTPS://WWW.DAUGAVPILSNOVADS.LV/PASVALDIBA/KULTURA/SPOGU-MUZIKAS-UN-MAKSLAS-SKOLA/](https://www.daugavpilsnovads.lv/pasvaldiba/kultura/spogu-muzikas-un-makslas-skola/)),
IESNIEGUMU VAR IESNIEGT ARĪ ELEKTRONISKI, PARAKSTOT AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU
UN NOSŪTOT TO UZ SKOLAS E-PASTU: SPOGIMMS@INBOX.LV;
DZIMŠANAS APĻIECĪBAS KOPIJA;
ĀRSTA IZZIŅA PAR BĒRŅA VESELĪBAS STĀVOKLI.

PAPILDUS INFORMĀCIJA PA TĀLRUNI 654 52306, MOB.TĀLRUNI 26414622 VAI SKOLAS E-PASTU SPOGIMMS@INBOX.LV

ŠPOĢOS: VIZUĀLI PLASTISKĀ MĀKSLA, KLAVIERSPĒLE, AKORDEONA SPĒLE, KOKLES SPĒLE, VOKĀLĀ MŪZIKA-KORA KLASE;

KALUPES MĀCĪBU PUNKTĀ: VIZUĀLI PLASTISKĀ MĀKSLA, KLAVIERSPĒLE, AKORDEONA SPĒLE;

VABOLES MĀCĪBU PUNKTĀ: VIZUĀLI PLASTISKĀ MĀKSLA;

KALKŪNES MĀCĪBU PUNKTĀ: VIZUĀLI PLASTISKĀ MĀKSLA, KLAVIERSPĒLE, AKORDEONA SPĒLE.

Naujenes Mūzikas un mākslas skola uzsāk audzēkņu uzņemšanu 2021./2022. mācību gadam

Skola piedāvā audzēkņiem mācības šādās profesionālās ievirzes programmās:

- Akordeona spēle
- Klavierspēle
- Saksofona spēle
- Trompetes spēle
- Klarnetes spēle
- Eifonija spēle
- Trombona spēle
- Vijoles spēle
- Kontrabasa spēle
- Vizuāli plastiskā māksla

Naujenes Mūzikas un mākslas skolā pieredzējušo vadītāju vadībā darbojas:

- Akordeonistu orķestris
- Pūšaminstrumentu orķestris
- Instrumentālais ansamblis

Skolas profesionālās ievirzes programmu īstenošanas vietas ir:

- Daugavas iela 29a, Krauja, Naujenes pagasts, Daugavpils novads (ar iespēju pieteikties visiem minētiem izglītības programmām)
- “Skrudalienas mācību punkts” Skolas iela 19, Silene, Skrudalienas pagasts (ar iespēju pieteikties Eifonija spēle, Akordeona spēle, Vijoles spēle izglītības programmām)
- “Salienas mācību punkts” Centrāles iela 21 un 22, Saliena, Salienas pagasts (ar iespēju pieteikties Eifonija spēle, Akordeona spēle izglītības programmām), Miera ielā 28, Mirnijs, Laucesas pagasts (ar iespēju pieteikties Eifonija spēle, Vijoles spēle izglītības programmām).

Iesniedzamie dokumenti:

Skolas direktoram adresēts iesniegums (veidlapa atrodama <https://www.daugavpilsnovads.lv/pasvaldiba/kultura/naujenes-muzikas-un-makslas-skola/>), ārsta izziņa, dzimšanas apliecības kopija ar apliecinājumu: “Iesniedzu glabāšanai Naujenes Mūzikas un mākslas skolas audzēkņa personas lietā. Vecāka paraksts, paraksta atšifrējums”.

Dokumentus var iesniegt klātienē, piesakoties uz konkrētu laiku pa tālr. 65450287, 26749424, 22350116, vai arī elektroniski, iesniegumu parakstot ar drošu elektronisko parakstu un nosūtot uz skolas e-pastu nmms@inbox.lv, naujenes_mms@inbox.lv.

Visi aicināti uz Tūrisma triatlonu!

1. augustā ikviens tiek aicināti piedalīties Tūrisma triatlonā, kurš norisināsies Augšdaugavas novada Naujenes pagastā, Slutišķu un Dileviču ciemu teritorijā. Šogad triatlonam pamatā būs nevis sacensības, bet gan atjautība un vērīgums, baudot dabu un iepazīstot plašās Augšdaugavas novada tūrisma iespējas.

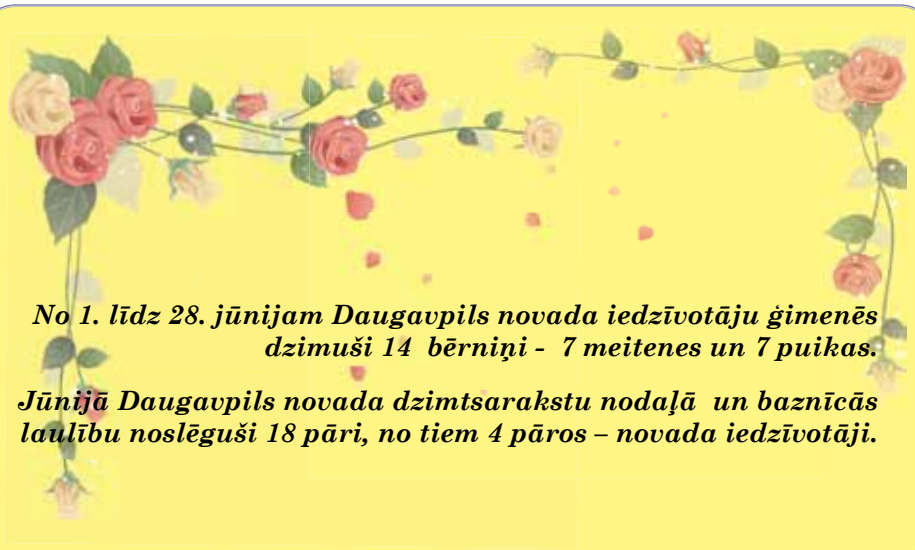
Tūrisma triatlonā aicināts piedalīties ikviens bez vecuma ierobežojumiem, kam patīk ceļot un iepazīt arvien jaunas, interesantas vietas mūsu skaistajā novadā.

Tūrisma triatlona trase tiks iedalīta trijos posmos Daugavas loku teritorijā. Varēs baudīt laivošanu, riteņbraukšanu un soļošanu, iepazīstot tūrisma objektus un iesaistoties in-

teraktīvos un atraktīvos uzdevumos. Nepieciešams labs garastāvoklis, uzlādēts mobilais telefons un interneta pieslēgums vismaz vienam no komandas dalībniekiem, jo uzdevumi būs saistīti ar foto orientēšanos.

Attapīgākie un vērīgākie tiks apbalvoti. Balvu saņems arī piedzīvojuma jaunākais un vecākais dalībnieks, kā arī lielākā komanda.

Vairāk informācijas par triatlonu pašvaldības mājaslapā www.daugavpilsnovads.lv tūrisma sadaļā.

No 1. līdz 28. jūnijam Daugavpils novada iedzīvotāju ģimenēs dzimuši 14 bērniņi - 7 meitenes un 7 puikas.

Jūnijā Daugavpils novada dzimtsarakstu nodaļā un baznīcās laulību noslēguši 18 pāri, no tiem 4 pāros – novada iedzīvotāji.

Daugavpils novada pašvaldības bezmaksas izdevums

„Daugavpils Novada Vēstis”

Izdevējs: Daugavpils novada dome, Rīgas iela 2, Daugavpils, LV-5401

Tirāža – 7069 eks., izdevums, iznāk vienu reizi mēnesī

Iespiests: SIA “Poligrāfijas grupa Mūkusalā”, Mūkusalas ielā 15A, Rīga

Izdevums iznāk kopš 2011. gada 3. marta

Atbildīgie par izdevumu: Daugavpils novada domes

Lietu pārvaldes Informācijas un sabiedrisko attiecību daļa

e-pasts: vestis@dnd.lv

Par raksta saturu un faktu precizitāti atbild tā autors.

Paldies visiem, kuri palīdzēja informatīvā izdevuma tapšanā!